

Sisällysluettelo

TARKASTUS, 15.1.2020 10:00, Pöytäkirja

§ -3 Pöytäkirjan kansilehti (läsnäolijat)	1
§ -2 Pöytäkirjan kansilehti (sisällysluettelo)	3
§ -1 Pöytäkirjan kansilehti (vakiopykälät)	4
§ 1 Tarkastustoimen talousarvion käyttösuunnitelma vuodelle 2020 ja tositteiden hyväksyjien määrääminen	5
Liite: Tarkastustoimen käyttösuunnitelma 2020	7
§ 2 Tarkastustoimen talousarvion toteuma vuonna 2019	11
Liite: Tarkastustoimen talousarvion toteuma 2019	12
§ 3 Tarkastuslautakunnan toimintaa koskeva kyselytutkimus	13
Liite: Yhteenvetoraportti kyselytutkimuksesta	14
§ 4 Tarkastuslautakunnan opintomatka Brysseliin ja Luxemburgiin 3. – 6.6.2020	52
Liite: Ohjelma ltk 15.1.2020	53
§ 5 Sidonnaisuuksien ilmoittaminen	54
Liite: Sidonnaisuusilmoitus Toni Putula 3.1.2020	56
§ 6 Tarkastuslautakunnan muut asiat 15.1.2020	58
§ 7 Tietoturvaohjeita koskeva riskienhallinta	60
§ 8 Suostumuksen antaminen IT-turvallisuuden nykytilaa koskevaan selvitykseen	62
§ 9998 Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus	64

Tarkastuslautakunta
Pöytäkirja

n:o 1/2020

Aika: 15.1.2020 klo 10.00 – 12.00
Paikka: Kaupungintalo, kokoushuone 221

Läsnä:
Lautakunnan jäsenet:

Puheenjohtaja:
Oksanen Reijo

Varapuheenjohtaja:
Nieminen Erkki

Jäsenet:
Airam Pekka
Hyppölä Inga-Maija
Korhonen Seppo
Koskinen Lasse
Känkänen Kari
Nikkanen Arja
Pietarinen Esko
Pohjolainen Terttu
Ruuska Sinikka
Vartiainen Onerva

Asiantuntijat:
Virkkunen Pekka, § 7, klo 11.00-11.15 kaupunginlakimies
Monni Marko, § 7, klo 11.10-11.38 tietohallintojohtaja
Säilä Esko kaupungin vastuullinen tilintarkastaja, JHT, HT
KPMG Oy

Poissa:

Tarkastustoimen edustajat:
Tapiola Juha kaupunginreviisori, esittelijä
Ollikka Reijo tarkastaja, pöytäkirjanpitäjä

TARKASTUSLAUTAKUNNAN puolesta:

Puheenjohtaja

Oksanen Reijo

Pöytäkirjanpitäjä

Reijo Ollikka

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty Lahdessa   kuun   päivänä 2020

Kari Känkänen

Arja Nikkanen

Käsitellyt asiat

VIRHE. SISÄLLYSLUETTELOON HAKUSANOJA EI LÖYTÄNYT.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös: Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin jäsenet Kari Känkänen ja Arja Nikkanen.

Lahden kaupunki
Tarkastuslautakunta

Päätöspäivämäärä
15.01.2020 § 1

Tarkastustoimen talousarvion käyttösunnitelma vuodelle 2020 ja tositteiden hyväksyjien määrääminen

D/1745/02.02.00.00.01/2019

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja

Tarkastaja Reijo Ollikka, p. 050 559 4016

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus

Kaupunginreviisori Juha Tapiola: Lautakunta päättää:

1. hyväksyä liitteenä **(liite 1)** olevan määrärahojen käyttösunnitelman ja henkilöstösunnitelman,
2. että tarkastustoimen laskut hyväksyy kaupunginreviisori Juha Tapiola ja hän estyneenä ollessa tarkastaja Reijo Ollikka. Kaupunginreviisorin henkilökohtaiset laskut hyväksyy tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Reijo Oksanen. Lisäksi kaupunginjohtaja Pekka Timosella tai hänen varahenkilöllään konsernipalvelujohtaja Mika Mäkisellä on oikeus hyväksyä tarkastustoimen laskuja.

Perusteluosa

Kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoden 2020 talousarvion ja vuosien 2020-2022 taloussuunnitelman kokouksessaan 25.11.2019. Hallintosäännön 37 §:n mukaan kaupunginhallitus sekä lauta- ja johtokunnat sekä jaostot hyväksyvät omalta osaltaan talousarvioon perustuvat käyttösunnitelmat, jotka koskevat kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion ja tavoitteiden toteuttamista sekä määrärahojen jakoa käyttötarkoituksiin.

Kaupunginhallitus on 2.12.2019 antanut hallintosäännön 36 §:n mukaisesti lautakunnille, alaisilleen jaostoille ja johtokunnille sekä palvelualueille ja alaisilleen taseyksiköille tarvittavat talousarvion toimeenpano-ohjeet. Ohjeiden mukaan vuositason käyttösunnitelmat on oltava hyväksytyinä toimielimissä viimeistään 31.1.2020.

Tarkastustoimen sitova toimintakate (menomäärärahat) vuonna 2020 on 405 800 euroa. Kustannuspaikka- ja menolajikohtainen määräraha-jako **(liite 1)** on yhtä kuin talousarvion käyttösunnitelma.

Lahden kaupunki
Tarkastuslautakunta

Päätöspäivämäärä
15.01.2020 § 1

Henkilöstösuunnitelma

Tarkastustoimen henkilöstömäärä on kaksi viranhaltijaa, kaupunginreviisori ja tarkastaja. Henkilöstön määrä on nykymuotoiseen toimintaan riittävä, joskin aivan minimitasolla.

Tarkastustoimen laskujen hyväksyjät

Hallintosäännön 42 §:n mukaan lautakunnan tai muun toimielimen on vuosittain määrättävä sekä ilmoitettava kaupungin kirjanpidosta vastaavalle yhteisölle ne henkilöt, jotka sen puolesta hyväksyvät menotositteet. Tarkastustoimen laskut hyväksyy kaupunginreviisori Juha Tapiola ja hän estyneenä ollessa tarkastaja Reijo Ollikka. Kaupunginreviisorin henkilökohtaiset laskut hyväksyy tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Reijo Oksanen. Lisäksi kaupunginjohtaja Pekka Timosella tai hänen varahenkilöllään konsernipalvelujohtaja Mika Mäkisellä on oikeus hyväksyä tarkastustoimen laskuja.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohjeet

Toimenpiteet

Pöytäkirjanote: konsernipalvelut/kirjaamo, Provincia Oy, Reijo Oksanen, Pekka Timonen, Mika Mäkinen

Liitteenä

Liite 1. käyttösuunnitelma

Tarkastustoimi

Sitovuustasolle Tarkastustoimi kuuluvat Lahden kaupungin ulkoisesta tarkastuksesta vastaava tarkastuslautakunta ja sen alaisuudessa toimiva tarkastustoimisto sekä tilintarkastaja. Tarkastustoimen toiminta on kaupungin muusta organisaatiosta ja johdosta riippumatonta.

Sitova määräraha ja tuloarvio

Määrärahat	TP 2018	TA+LTA:t 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot	329 070	388 500	405 800	412 300	418 500
Tulot	0	0	0	0	0
Toimintakate	-329 070	-388 500	-405 800	-412 300	-418 500

Henkilöstö

Henkilöstösuunnitelma	2018	2019	2020	2021	2022
Henkilötyövuodet	2	2	2	2	2
Muutos		0	0	0	0

Määrärahajako

		Menot	Tulot	Toimintakate
TA 2020	TARKASTUSTOIMI	405 800	0	-405 800
		Menot	Tulot	Toimintakate
10101100	Tarkastustoimi	405 800	0	-405 800
101011000	Tarkastustoimisto	233 500		
101011001	Tarkastuslautakunta	112 300		
101011002	Tilintarkastus	60 000		

Laskentatunnisteet ja tositteiden hyväksyjät

TARKASTUSTOIMI	Kustannuspaikka	Sisäisen tilaus/ pr-osa	Hyväksyjä	Varahyväksyjä
Tarkastustoimisto	101011000		Kaupunginrevisori	Tarkastaja
Tarkastuslautakunta	101011001		Kaupunginrevisori	Tarkastaja
Tilintarkastus	101011002		Kaupunginrevisori	Tarkastaja
Henkilökohtaiset laskut				
Kaupunginrevisori	101011000		Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja	Kaupunginjohtaja

Taloussihteerit asiataarkastavat ja hyväksyvät omien vastuuyksiköiden osalta kaupungin sisäiset menotositteet SAP talousjärjestelmässä.

AIKA: 2020.VUOSI_SYOTTO					
VERSIO: KS					
ORGANISAATIO: 101011000 - Tarkastustoimisto	TOT 2018	TA YHTEENSÄ 2019	TA 2020 yhteensä	KS 2020	
400002 - Kuukausipalkat	152 624	155 800	156 300	156 300	
400011 - Sairauspoissaolot	243				
406000 - Jaksotetut palkat ja palkkiot	4 459				
1000ZK01104 - Palkat ja palkkiot	157 326	155 800	156 300	156 300	
410000 - Eläkemaksut, palkkaperusteinen	25 418	28 700	26 900	26 900	
413000 - Jaksotetut eläkekulut	6 104	- 3 500			
1000ZK01106 - Eläkekulut	31 522	25 200	26 900	26 900	
415100 - Työnantajan sosiaaliturvamaksut	1 305	1 200	2 100	2 100	
416000 - Työttömyysvakuutusmaksut	3 945	4 000	3 200	3 200	
417000 - Tapaturmavakuutusmaksut	281	500	500	500	
418000 - Muut sosiaalivakuutusmaksut	68	100	100	100	
419000 - Jaksotetut sosiaalivakuutusmaksut	- 87				
1000ZK01107 - Muut henkilösivukulut	5 513	5 800	5 900	5 900	
1000ZK01105 - Henkilösivukulut	37 035	31 000	32 800	32 800	
1000ZK01103 - Henkilöstökulut	194 361	186 800	189 100	189 100	
434003 - Toimisto- ja asiantuntijapalvelut	2 078	5 000	5 100	4 100	
434006 - ICT-palvelut	4 953	5 000	5 100	4 100	
435000 - Painatukset, ilmoitukset ja markkinointi		1 500	1 000	1 000	
436002 - Posti- ja kuriiripalvelut	679	700	700	700	
438001 - Puhdistus- ja siivouspalvelut	719	800	800	800	
440000 - Koneiden, kaluston ja laitt rakentamis-	131	200	200	200	
441000 - Majointus- ja ravitsemis- ja ravitsemis-	558	300	300	300	
442006 - Henkilöstön matkakustannukset	704	2 000	1 000	1 000	
442011 - Muut kuljetuspalvelut		200	200	200	
443000 - Sosiaali- ja terveyspalvelut	28				
444000 - Koulutus- ja kulttuuripalvelut	1 595	600	600	2 600	
447000 - Muut palvelut		300	300	300	
447001 - Henkilöstön virkistystoiminta	202	100	100	100	
1000ZK01108 - Palvelujen ostot	11 647	16 700	15 400	15 400	
450000 - Toimisto- ja koulutarvikkeet	17	200	200	200	
451000 - Kirjallisuus	200	400	400	400	
457002 - Sähkö	137	100	200	200	
458000 - Kalusto		800	700	700	
460000 - Muu materiaali		200	200	200	
460001 - Henkilöstön merkkipäivä- ja kannustelaj	28	200	200	200	
1000ZK01109 - Aineet, tarvikkeet ja tavarat	382	1 900	1 900	1 900	
482000 - Rakennusten ja huoneistojen vuokrat	8 930	9 000	8 900	8 900	
484001 - IT-laitteiden vuokrat	1 629	200	1 700	1 700	
486000 - Muut vuokrat	310	500	500	500	
492001 - Edustuskulut	1 003				
492002 - Kokous- ja neuvottelukulut	278	800	800	800	
494000 - Muut kulut	1 542	3 200	15 200	15 200	
1000ZK01111 - Muut toimintakulut	13 693	13 700	27 100	27 100	
1000ZK0190 - Toimintakulut	220 083	219 100	233 500	233 500	
1000ZK01124 - TOIMINTAKATE	- 220 083	- 219 100	- 233 500	- 233 500	
632000 - Viivästyskorot ja korotukset	2				
1000ZK01115 - Muut rahoituskulut	2				
1000ZK0193 - RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	- 2				
1000ZK01123 - VUOSIKATE	- 220 085	- 219 100	- 233 500	- 233 500	
1000ZK01122 - TILIKAUDEN TULOS	- 220 085	- 219 100	- 233 500	- 233 500	
1000ZBW_TU_YAJ - TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	- 220 085	- 219 100	- 233 500	- 233 500	
1000ZK0163 - TULOSLASKELMA	- 220 085	- 219 100	- 233 500	- 233 500	
1000ZBW_TU - Kunta ja kuntayhtymä tulos	- 220 085	- 219 100	- 233 500	- 233 500	

AIKA:	2020.VUOSI_SYOTTO	TOT 2018	TA YHTEENSÄ 2019	TA 2020 yhteensä	KS 2020
VERSIO:	KS				
ORGANISAATIO:	101011001 - Tarkastuslautakunta				
400001 - Luottamushenkilöiden palkkiot	58 975	66 000	67 900	67 900	
1000ZK01104 - Palkat ja palkkiot	58 975	66 000	67 900	67 900	
410000 - Eläkemaksut, palkkaperusteinen	1 507				
1000ZK01106 - Eläkekulut	1 507				
415100 - Työnantajan sosiaaliturvamaksut	78	500	900	900	
416000 - Työttömyysvakuutusmaksut		1 700	1 400	1 400	
417000 - Tapaturmavakuutusmaksut		200	200	200	
418000 - Muut sosiaalivakuutusmaksut					
1000ZK01107 - Muut henkilösivukulut	78	2 400	2 500	2 500	
1000ZK01105 - Henkilösivukulut	1 586	2 400	2 500	2 500	
1000ZK01103 - Henkilöstökulut	60 561	68 400	70 400	70 400	
434003 - Toimisto- ja asiantuntijapalvelut	297	600	600	600	
434006 - ICT-palvelut	3 595	2 300	3 000	3 000	
435000 - Painatukset, ilmoitukset ja markkinointi	1 557			1 500	
441000 - Majointi- ja ravitsemispalvelut	1 008	3 000	3 000	1 500	
442006 - Henkilöstön matkakustannukset	450	500	500	500	
442010 - Muut matkustuspalvelut		1 300	1 300	1 300	
442011 - Muut kuljetuspalvelut	982	1 000	1 000	1 000	
444000 - Koulutus- ja kulttuuripalvelut	8 255	13 400	13 500	13 500	
447000 - Muut palvelut		13 400	12 200	12 200	
1000ZK01108 - Palvelujen ostot	16 144	35 500	35 100	35 100	
460000 - Muu materiaali		100	100	100	
1000ZK01109 - Aineet, tarvikkeet ja tavarat		100	100	100	
484001 - IT-laitteiden vuokrat	804	600	1 200	1 200	
492002 - Kokous- ja neuvottelukulut	2 821	5 300	5 400	5 400	
494000 - Muut kulut		100	100	100	
1000ZK01111 - Muut toimintakulut	3 625	6 000	6 700	6 700	
1000ZK0190 - Toimintakulut	80 329	110 000	112 300	112 300	
1000ZK01124 - TOIMINTAKATE	- 80 329	- 110 000	- 112 300	- 112 300	
1000ZK01123 - VUOSIKATE	- 80 329	- 110 000	- 112 300	- 112 300	
1000ZK01122 - TILIKAUDEN TULOS	- 80 329	- 110 000	- 112 300	- 112 300	
1000ZBW_TU_YAJ - TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	- 80 329	- 110 000	- 112 300	- 112 300	
1000ZK0163 - TULOSLASKELMA	- 80 329	- 110 000	- 112 300	- 112 300	
1000ZBW_TU - Kunta ja kuntayhtymä tulos	- 80 329	- 110 000	- 112 300	- 112 300	

AIKA: 2020.VUOSI_SYOTTO					
VERSIO: KS					
ORGANISAATIO: 101011002 - Tilintarkastus		TOT 2018	TA YHTEENSÄ 2019	TA 2020 yhteensä	KS 2020
434003 - Toimisto- ja asiantuntijapalvelut		24 503	59 400	60 000	60 000
434006 - ICT-palvelut		4 155			
1000ZK01108 - Palvelujen ostot		28 658	59 400	60 000	60 000
1000ZK0190 - Toimintakulut		28 658	59 400	60 000	60 000
1000ZK01124 - TOIMINTAKATE		- 28 658	- 59 400	- 60 000	- 60 000
1000ZK01123 - VUOSIKATE		- 28 658	- 59 400	- 60 000	- 60 000
1000ZK01122 - TILIKAUDEN TULOS		- 28 658	- 59 400	- 60 000	- 60 000
1000ZBW_TU_YAJ - TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		- 28 658	- 59 400	- 60 000	- 60 000
1000ZK0163 - TULOSLASKELMA		- 28 658	- 59 400	- 60 000	- 60 000
1000ZBW_TU - Kunta ja kuntayhtymä tulos		- 28 658	- 59 400	- 60 000	- 60 000

Lahden kaupunki
Tarkastuslautakunta

Päätöspäivämäärä
15.01.2020 § 2

Tarkastustoimen talousarvion toteuma vuonna 2019

D/1918/02.02.00.00.01/2018

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja

Tarkastaja Reijo Ollikka, p. 050 559 4016

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus

Kaupunginreviisori Juha Tapiola: Lautakunta merkitsee tarkastustoimen vuoden 2019 talousarvion toteuman tiedoksi.

Perusteluosa

Vuoden 2019 talousarvion toimeenpano-ohjeiden mukaan lautakunnalle tulee antaa selvitys määrärahojen käytöstä vähintään neljännesvuosittain.

Vastuu määrärahojen riittävydestä kuuluu ensisijaisesti määrärahojen käyttäjille eli käytännössä tositteiden hyväksyjille. Näiden on ryhdyttävä välittömästi määrärahojen riittävyyden varmistaviin toimenpiteisiin havaitessaan poikkeamia asetetuista tavoitteista ja määrärahojen käyttösuunnitelmista.

Kaupunginvaltuusto on 10.12.2018 hyväksynyt vuoden 2019 talousarvion. Tarkastuslautakunta on 23.1.2019 hyväksynyt tarkastustoimen määrärahojen käyttösuunnitelman.

Tarkastustoimen vuoden 2019 talousarviossa menojen loppusumma on 388 500 euroa. Tuloja ei ollut arvioitu kertyvän lainkaan. Kirjanpidon kokonaistulos tarkastustoimen osalta vuonna 2019 on 312 596 euroa, eli 80,5 % käyttösuunnitelman loppusummasta. Ohessa **(liite 1)** on menolajikohtainen toteumaraportti.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Liitteenä

Talousarvion toteumaraportti

TALOUSARVIO JA TOTEUMA 2019		L_1S02 TARKASTUSTOIMI	
Kustannuslaji		Voimassa oleva talousarvio 2019	Toteuma 01 - 12 2019
400001	Luottamushenkilöiden	66 000	59 650
400002	Kuukausipalkat	155 800	156 368
400007	Muu henkilökunta		1 500
400011	Sairauspoissaolot		524
406000	Jaksotetut palkat&pa		-7 312
Palkat ja palkkiot		221 800	210 730
410000	KuEL/palkkaperustein	28 700	27 894
413000	Jaksotetut eläkekulu	-3 500	-1 587
Eläkekulut		25 200	26 307
415100	Työnantajan sos.turv	1 700	1 292
416000	Työttömyysvakuutusma	5 700	3 270
417000	Tapaturmavakuutusmak	700	297
418000	Muut sosiaalivakuutu	100	72
419000	Jaksotetut sosiaaliv		-368
Muut henkilösivukulu		8 200	4 563
Henkilösivukulut		33 400	30 870
Henkilöstökulut		255 200	241 600
434003	Tsto- ja asiant.palv	65 000	33 369
434006	ICT-palvelut	7 300	5 059
435000	Pain.,ilmoi,markkino	1 500	1 229
436002	Posti- ja kuriiripal	700	670
438001	Puhdistus- ja siivou	800	711
438004	Jätehuoltomaksut		32
440000	Kone,kalust,lait.rak	200	135
441000	Majoitus & ravitsemi	3 300	149
442006	Henkilöstön matkakus	2 500	1 200
442010	Muut matkustuspalvel	1 300	400
442011	Muut kuljetuspalvelu	1 200	600
444000	Koulutus- ja kulttuu	14 000	9 246
447000	Muut palvelut	13 700	
447001	Henkilöstön virkisty	100	
Palvelujen ostot		111 600	52 799
450000	Toimisto- ja kouluta	200	78
451000	Kirjallisuus	400	158
457002	Sähkö	100	126
458000	Kalusto	800	40
460000	Muu materiaali	300	25
460001	Hlöstön merkkipvälah	200	40
Aineet, tarvikkeet j		2 000	468
482000	Rak. ja huon. vuokra	9 000	8 688
484001	IT-laitteiden vuokra	800	2 732
486000	Muut vuokrat	500	310
492002	Kokous- ja neuv.kulu	6 100	4 143
494000	Muut kulut	3 300	1 856
Muut toimintakulut		19 700	17 730
Toimintakulut		388 500	312 596
TOIMINTAKATE		388 500	312 596
VUOSIKATE		388 500	312 596
TILIKAUDEN TULOS		388 500	312 596
TILIKAUDEN YLI-/ALIJ		388 500	312 596
TULOSLASKELMA		388 500	312 596

Lahden kaupunki
Tarkastuslautakunta

Päätöspäivämäärä
15.01.2020 § 3

Tarkastuslautakunnan toimintaa koskeva kyselytutkimus

D/116/00.02.02.00.00/2019

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja

Tarkastaja Reijo Ollikka, p. 050 559 4016

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus

Kaupunginreviisori Juha Tapiola: Lautakunta merkitsee kyselytutkimuksesta laaditun raportin ja annetut vastaukset tiedoksi.

Perusteluosa

Tarkastuslautakunnan arviointitehtävää ja toimintaa koskeva kysely lähetettiin syksyllä 2019 yhdeksän suurimman kaupungin kaupunginvaltuutetuille ja osassa kaupunkeja myös johtaville viranhaltijoille. Kysely oli jatkoa vuosina 2008, 2010, 2012 ja 2014 toteutetuille kyselyille. Eri vuosina kyselyissä on ollut eri määrä kaupunkeja mukana.

Kyselyn teknisestä toteuttamisesta ja yhteenvetoraportin laatimisesta vastasi Helsingin kaupungin tarkastusvirasto. Kyselystä laadittu raportti on liitteenä (**liite 1**). Raportin johtopäätöksissä todetaan, että valtuutetut ovat pääsääntöisesti melko tyytyväisiä tarkastuslautakunnan toimintaan ja arviointikertomukseen. Vuoden 2019 kyselyn tuloksissa on huomionarvoista se, että kaupunkien keskiarvo oli kaikissa väittämässä vähintään yhtä hyvä tai parempi kuin edellisessä vuoden 2014 kyselyssä.

Lahden kaupungin osalta valtuutettujen ja johtavien viranhaltijoiden antamat avoimet vastaukset on lähetetty lautakunnan jäsenille esityslistan mukana.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Liitteenä

1. yhteenvetoraportti

Suurten kaupunkien valtuustokyselyn ja viranhaltijakyselyn raportti 2019

koonnut arviointipäällikkö Minna Tiili, Helsingin kaupungin tarkastusvirasto

11.12.2019

Sisällys

1. Johdanto.....	4
2. Kyselyn toteutus ja vastausprosentti	5
3. Yhteenveto osioittain	8
3.1. Kooste kaikkien väittämien keskiarvoista.....	8
3.2. Tarkastuslautakuntaa koskeva osio	10
3.3. Arviointikertomusta koskeva osio.....	11
3.4. Tavoitteita koskeva osio.....	12
4. Tarkastuslautakuntaa koskevat väittämät.....	13
4.1. Tarkastuslautakunta toimii muusta kuntaorganisaatiosta riippumattomasti ja itsenäisesti	13
4.2. Tarkastuslautakunta arvioi riittävästi kunnan viranhaltijajohdon toimintaa	14
4.3. Tarkastuslautakunta arvioi riittävästi kunnan luottamustoimielinten (kh, ltk) toimintaa	15
4.4. Tarkastuslautakunta arvioi tasapuolisesti kunnan eri toimintoja.....	16
5. Arviointikertomusta koskevat väittämät	17
5.1. Tarkastuslautakunnan arviointityö on tuottanut oleellista tietoa toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta	17
5.2. Arviointikertomus perustuu faktoihin	18
5.3. Arviointikertomus lisää valtuuston mahdollisuuksia kehittää kunnan toimintaa ja sen tuloksellisuutta	19
5.4. Tulevan toiminnan suunnittelussa otetaan riittävästi huomioon tarkastuslautakunnan esittämät havainnot ja kannanotot	20
5.5. Arviointikertomuksesta tiedotetaan riittävästi kuntalaisille.....	21
5.6. Olen saanut arviointikertomuksesta käyttökelpoista tietoa valtuutetun työtä varten	22
5.7. Arviointikertomuksen arvosana.....	23
6. Tavoitteita koskevat väittämät	24
6.1. Koen voivani vaikuttaa tavoitteiden asettamista koskevassa päätöksenteossa.....	24
6.2. Tavoitteet ohjaavat kunnan toimintaa myös käytännössä.....	25
6.3. Tavoitteilla on yhteys kunnan strategiaan	26
6.4. Toiminnan tavoitteet kytkeytyvät päätöksenteossa määrärahoihin	27
6.5. Asetetuissa tavoitteissa on riittävästi kuntalaisten palveluja koskevia tavoitteita	28
6.6. Tavoitteet ovat riittävän haastavia.....	29
6.7. Tavoitteet ovat olennaisia	30
6.8. Tavoitteiden määrä on sopiva	31
6.9. Tavoitteiden valmistelu on avointa ja läpinäkyvää	32
7. Viranhaltijakyselyn tulokset	33
7.1. Espoo.....	33
7.2. Kuopio.....	34

7.3. Lahti	35
7.4. Tampere	36
8. Johtopäätökset	37

1. JOHDANTO

Kuntalain mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tässä raportissa käsitellään erityisesti tarkastuslautakunnan arviointitehtävää. Raportti perustuu syksyllä 2019 toteutettuun kyselyyn, joka oli kaikissa kaupungeissa osoitettu valtuutetuille ja osassa kaupunkeja myös johtaville viranhaltijoille.

Kyselyssä olivat mukana Espoo, Helsinki, Jyväskylä, Kuopio, Lahti, Oulu, Tampere, Turku ja Vantaa. Kysely on jatkumoa vuosina 2008, 2010, 2012 ja 2014 toteutetuille kyselyille. Eri vuosina kyselyissä on ollut eri määrä kaupunkeja mukana.

Kyselyn teknisestä toteuttamisesta ja yhteenvetoraportin laatimisesta vastasi Helsingin kaupungin tarkastusvirasto.

2. KYSELYN TOTEUTUS JA VASTAUSPROSENTTI

Kyselyn kohdejoukkona olivat kaikissa kaupungeissa valtuutetut. Kyselyssä olivat mukana Suomen yhdeksän suurinta kaupunkia, eli Espoo, Helsinki, Jyväskylä, Kuopio, Lahti, Oulu, Tampere, Turku ja Vantaa. Neljä kaupunkia lähetti kyselyn myös johtaville viranhaltijoille: Espoo, Kuopio, Lahti ja Tampere. Kyselyn vastausaika oli 1.10.–10.11.2019.

Pääsääntöisesti kysely lähetettiin sellaisille valtuuston jäsenille, jotka eivät ole tarkastuslautakunnan jäseniä. Tampereella ja Vantaalla kysely kuitenkin lähetettiin kaikille valtuutetuille. Erityisesti Vantaalla, jossa kaikki tarkastuslautakunnan 11 jäsentä ovat valtuutettuja, vastausten tulkinnaissa on otettava huomioon se, että 67 valtuutetusta 16 prosenttia toimii tarkastuslautakunnassa. Tietoa siitä, kuinka moni Tampereen tai Vantaan vastanneista on tarkastuslautakunnan jäsen, ei kuitenkaan ole.

Kyselyn tuloksia ei ole tarkoituksenmukaista verrata kaupunkien välillä, vaan kaupungin aikaisempaan tulokseen vuodelta 2014. Turulla tätä vertailukohtaa ei ole, koska Turku ei ollut mukana vuoden 2014 kyselyssä tai aiemmissakaan yhteisissä kyselyissä. Vuonna 2014 Lahti ja Kuopio toteuttivat yhteisen kyselyn Lahden koordinoimana¹ ja Espoo, Helsinki, Jyväskylä, Oulu, Tampere ja Vantaa yhteisen kyselyn Helsingin koordinoimana². Jälkimmäinen kysely toteutettiin vuodenvaihteen 2014–2015 molemmin puolin.

Kyselyn vastausprosentti jäi alhaisemmaksi kuin edellisessä vuoden 2014 kyselyssä. Silloin valtuutettujen vastausprosentti oli pääsääntöisesti 45–54 prosenttia ja Tampereella 25 prosenttia. Tällä kertaa vastausprosentti oli Helsingissä hyvin alhainen, 13 prosenttia (taulukko 1). Muissa kaupungeissa vastausprosentti vaihteli Tampereen 21:stä Lahden 46 prosenttiin. Helsingin alhainen vastausprosentti heikentää Helsingin tulosten luotettavuutta ja vertailukelpoisuutta. Helsingin tulos parani vuodesta 2014 vuoteen 2019 kuudessa väittämässä vähintään 0,6 yksikköä, kun väittämiä oli yhteensä yhdeksän.³

—

¹ Tavoitteita, tarkastuslautakuntia ja arviointikertomuksia koskeva kyselytutkimus. Kuopio ja Lahti. Lahden kaupungin tarkastustoimisto 22.1.2015.

² Tarkastuslautakuntia ja arviointikertomuksia koskeva kyselytutkimus. Espoo, Helsinki, Jyväskylä, Oulu, Tampere ja Vantaa. Helsingin kaupungin tarkastusvirasto 20.4.2015.

³ Helsinki lähetti kyselyn ilman tavoitteita koskevia väittämiä. Muita väittämiä oli kymmenen, joista yhdeksässä oli vertailutietoa vuoteen 2014.

Taulukko 1 Valtuustokyselyn vastausprosentti

Kaupunki	Kohdejoukko	Vastauksia	Vastausprosentti
Espoo	72	21	29 %
Helsinki	82	11	13 %
Jyväskylä	62	17	27 %
Kuopio	57	21	37 %
Lahti	52	24	46 %
Oulu	64	20	31 %
Tampere	67	14	21 %
Turku	65	17	26 %
Vantaa	67	16	24 %
Yhteensä	588	161	27 %

Viranhaltijoiden kyselyssä vastausprosentti oli parempi, 31 prosentista 50 prosenttiin (taulukko 2). Vuoden 2014 kyselyssä johtavien viranhaltijoiden mielipiteitä tiedustelivat Kuopio, Lahti, Tampere ja Vantaa. Silloin vastausprosentti vaihteli 40:stä 80 prosenttiin. Molemmissa kyselyissä näkyy siis se, että kyselyihin vastaaminen on viidessä vuodessa heikentynyt huomattavasti.

Taulukko 2 Viranhaltijakyselyn vastausprosentti

Kaupunki	Kohdejoukko	Vastauksia	Vastausprosentti
Espoo	66	33	50 %
Kuopio	65	20	31 %
Lahti	21	9	43 %
Tampere	38	18	47 %
Yhteensä	190	80	42 %

Tässä yhteenvetoraportissa esitetään numeeristen kysymysten tulokset. Kyselyssä oli lisäksi neljä avokysymystä, joihin esitetyt vastaukset on toimitettu kunkin kaupungin käyttöön.

Kaikissa lukujen 3–6 taulukoissa esitetään valtuutettujen vastausten keskiarvot. Kuten edellä todettiin, Tampereen ja Vantaan vastaajajoukkoon sisältyivät myös tarkastuslautakunnan jäsenet. Siksi Tampereen ja Vantaan vertailuluku vuodelta 2014 on otettu vuoden 2014 yhteenvetoraportin kohdasta ”valtuutetut yhteensä” kun muilla kaupungeilla vertailukohta on ”valtuutettu (ei talkin jäsen)”. Taulukoiden alarivillä esitetty tulos ”yhteensä” on vuoden 2014 kyselyn kohdasta ”valtuutettu (ei talkin jäsen)”.

3. YHTEENVETO OSIOITTAIN

3.1. Kooste kaikkien väittämien keskiarvoista

Taulukkoon 3 on koottu vastaukset kaikkiin väittämiin. Yleiskuva on se, että vastaajat ovat tyytyväisempiä tarkastuslautakuntaan ja sen arviointityöhön kuin kunnan tavoitteisiin. Kaikkein suurin keskiarvo, 4,3 on väittämällä ”Arviointikertomus perustuu faktoihin”. Tarkastuslautakunnan työn uskottavuuden kannalta on tärkeää, että valtuutetut luottavat arviointikertomukseen. Luottamukseen liittyy myös toinen korkean keskiarvon saanut väittämä ”Tarkastuslautakunta toimii muusta kuntaorganisaatiosta riippumattomasti ja itsenäisesti”. Muita yhtä korkean keskiarvon eli 4,2 saaneita väittämiä olivat ”Tarkastuslautakunnan arviointityö on tuottanut oleellista tietoa toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta” ja ”Olen saanut arviointikertomuksesta käyttökelpoista tietoa valtuutetun työtä varten”. Tarkastuslautakuntatyön hyödyllisyyden näkökulmasta on hyvä, että valtuutetut kokevat arviointityön tuottavan oleellista ja käyttökelpoista tietoa. Harmillista on kuitenkin se, että väittämä ”Tulevan toiminnan suunnittelussa otetaan riittävästi huomioon tarkastuslautakunnan esittämät havainnot ja kannanotot” sai alhaisen keskiarvon 3,0.

Kyselyssä kaikkein alhaisin keskiarvo, 2,9 oli väittämällä ”Arviointikertomuksesta tiedotetaan riittävästi kuntalaisille”. Edellisestä kyselystä tulos oli kuitenkin parantunut 0,2 yksikköä.

Erittäin positiivinen huomio on se, että mikään väittämä ei kaikkien vastaajien tasolla heikentynyt vuoden 2014 kyselystä. Vertailukelpoisuutta tosin heikentää se, että vuoden 2019 kyselyssä oli yhdeksän kaupunkia, kun vuoden 2014 kyselyssä oli vain kuusi kaupunkia. Vaikka Kuopio ja Lahti lähettivätkin oman kyselyn vuonna 2014, sen tuloksia ei voida yhdistää kuuden muun kaupungin kyselyyn kahdeksan kaupungin keskiarvon laskemiseksi. Taulukosta 4 alkaen Kuopion ja Lahden keskimääräinen tulos vuodelta 2014 on esitetty taulukon alarivillä suluissa.

Kahdella väittämällä ei ole vertailukohtaa vuoden 2014 kyselystä, koska ne lisättiin uutena vuoden 2019 kyselyyn.

Taulukko 3 Keskiarvot, kaikki väittämät, kaikki vastaajat (asteikolla 1 täysin eri mieltä ja 5 täysin samaa mieltä)⁴

	2019	2014
Tarkastuslautakuntaa koskevat väittämät	3,9	3,7
Tarkastuslautakunta toimii muusta kuntaorganisaatiosta riippumattomasti ja itsenäisesti	4,2	4,0
Tarkastuslautakunta arvioi riittävästi kunnan viranhaltijajohdon toimintaa	3,7	3,3
Tarkastuslautakunta arvioi riittävästi kunnan luottamustoi-mielinten (kh, ltk) toimintaa	3,8	3,6
Tarkastuslautakunta arvioi tasapuolisesti kunnan eri toimintoja	4,0	3,7
Arviointikertomusta koskevat väittämät	3,8	3,5
Tarkastuslautakunnan arviointityö on tuottanut oleellista tietoa toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta	4,2	3,8
Arviointikertomus perustuu faktoihin	4,3	4,1
Arviointikertomus lisää valtuuston mahdollisuuksia kehittää kunnan toimintaa ja sen tuloksellisuutta	4,0	3,8
Tulevan toiminnan suunnittelussa otetaan riittävästi huomioon tarkastuslautakunnan esittämät havainnot ja kannanotot	3,0	3,0
Arviointikertomuksesta tiedotetaan riittävästi kuntalaisille	2,9	2,7
Olen saanut arviointikertomuksesta käyttökelpoista tietoa valtuutetun työtä varten	4,2	–
Tavoitteita koskevat väittämät	3,5	3,4
Koen voivani vaikuttaa tavoitteiden asettamista koskevassa päätöksenteossa	3,5	3,3
Tavoitteet ohjaavat kunnan toimintaa myös käytännössä	3,4	3,4
Tavoitteilla on yhteys kunnan strategiaan	3,7	3,6
Toiminnan tavoitteet kytkeytyvät päätöksenteossa määrärahoihin	3,5	3,5
Asetetuissa tavoitteissa on riittävästi kuntalaisten palveluja koskevia tavoitteita	3,3	3,3
Tavoitteet ovat riittävän haastavia	3,7	3,5
Tavoitteet ovat olennaisia	3,6	3,5
Tavoitteiden määrä on sopiva	3,4	3,3
Tavoitteiden valmistelu on avointa ja läpinäkyvää	3,1	–

⁴ Vertailukohtana on vuoden 2014 kysely, jossa olivat mukana Espoo, Helsinki, Jyväskylä, Oulu, Tampere ja Vantaa.

3.2. Tarkastuslautakuntaa koskeva osio

Taulukossa 4 on esitetty kaupungeittain tulokset tarkastuslautakuntaa koskevasta osiosta kokonaisuutena. Tulos parani eniten Helsingissä ja Jyväskylässä. Kolmessa kaupungissa tulos hieman heikkeni.

Taulukko 4 Kaikkien tarkastuslautakuntaa koskevien väittämien keskiarvo (asteikolla 1 täysin eri mieltä ja 5 täysin samaa mieltä)

Kaupunki	2019	2014	Muutos
Espoo	3,8	3,9	-0,1
Helsinki	4,1	3,6	+0,5
Jyväskylä	3,9	3,4	+0,5
Kuopio	3,9	3,9	0
Lahti	4,3	4,0	+0,3
Oulu	3,5	3,7	-0,2
Tampere	3,9	4,2	-0,3
Turku	4,0	–	–
Vantaa	4,0	3,6	+0,4
Yhteensä	3,9	3,7 (3,9)*	+0,2

*Kuopion ja Lahden yhteisen kyselyn ”tulos yhteensä” suluissa. Ilman sulkuja muiden kaupunkien tulos yhteensä/valtuutetut, jotka eivät tarkastuslautakunnan jäseniä.

3.3. Arviointikertomusta koskeva osio

Taulukossa 5 on esitetty kaupungeittain tulokset arviointikertomusta koskevasta osiosta kokonaisuutena. Missään kaupungissa tulos ei heikentynyt vuodesta 2014. Eniten parannusta oli Helsingissä. Vuonna 2019 mukana oli yksi uusi väittäjä: ”Olen saanut arviointikertomuksesta käyttökelpoista tietoa valtuutetun työtä varten.”

Taulukko 5 Kaikkien arviointikertomusta koskevien väittäjien keskiarvo (asteikolla 1 täysin eri mieltä ja 5 täysin samaa mieltä)

Kaupunki	2019	2014	Muutos
Espoo	3,7	3,7	0
Helsinki	4,1	3,4	+0,7
Jyväskylä	3,6	3,4	+0,2
Kuopio	3,8	3,6	+0,2
Lahti	3,9	3,9	0
Oulu	3,7	3,5	+0,2
Tampere	3,9	3,8	+0,1
Turku	3,8	–	–
Vantaa	3,8	3,5	+0,3
Yhteensä	3,8	3,5 (3,7)*	+0,3

*Kuopion ja Lahden yhteisen kyselyn ”tulos yhteensä” suluissa. Ilman sulkuja muiden kaupunkien tulos yhteensä/valtuutetut, jotka eivät tarkastuslautakunnan jäseniä.

3.4. Tavoitteita koskeva osio

Taulukossa 6 on esitetty kaupungeittain tulokset tavoitteita koskevasta osiosta kokonaisuutena. Tuloksissa ei ollut olennaisia muutoksia vuoteen 2014 verrattuna.

Vuonna 2019 mukana oli yksi uusi väittäjä: ”Tavoitteiden valmistelu on avointa ja läpinäkyvää.” Helsinki ei esittänyt lainkaan tavoitteisiin liittyviä kysymyksiä.

Taulukko 6 Kaikkien tavoitteita koskevien väittäjien keskiarvo (asteikolla 1 täysin eri mieltä ja 5 täysin samaa mieltä)

Kaupunki	2019	2014	Muutos
Espoo	3,4	3,4	0
Helsinki	-	3,3	-
Jyväskylä	3,6	3,5	+0,1
Kuopio	3,7	3,5	+0,2
Lahti	3,5	3,5	0
Oulu	3,3	3,4	-0,1
Tampere	3,4	3,6	-0,2
Turku	3,5	-	-
Vantaa	3,6	3,4	+0,2
Yhteensä	3,5	3,4 (3,5)*	+0,1

*Kuopion ja Lahden yhteisen kyselyn ”tulos yhteensä” suluissa. Ilman sulkuja muiden kaupunkien tulos yhteensä/valtuutetut, jotka eivät tarkastuslautakunnan jäseniä.

4. TARKASTUSLAUTAKUNTA KOSKEVAT VÄITTÄMÄT

4.1. Tarkastuslautakunta toimii muusta kuntaorganisaatiosta riippumattomasti ja itsenäisesti

Taulukosta 7 nähdään, että Vantaalla tapahtui merkittävä parannus (0,8 yksikköä) arvioissa väittämään ”Tarkastuslautakunta toimii muusta kuntaorganisaatiosta riippumattomasti ja itsenäisesti”. Helsingissä parannus oli 0,4, Kuopiossa 0,3 ja Lahdessa 0,1 yksikköä. Espoossa ja Oulussa arvio hieman heikkeni.

Taulukko 7 Vastaukset väittämään ”Tarkastuslautakunta toimii muusta kuntaorganisaatiosta riippumattomasti ja itsenäisesti” (asteikolla 1 täysin eri mieltä ja 5 täysin samaa mieltä)

Kaupunki	2019	2014	Muutos
Espoo	3,9	4,1	-0,2
Helsinki	4,5	4,1	+0,4
Jyväskylä	3,9	3,9	0
Kuopio	4,3	4,0	+0,3
Lahti	4,5	4,4	+0,1
Oulu	3,9	4,1	-0,2
Tampere	4,4	4,4	0
Turku	4,5	–	–
Vantaa	4,6	3,8	+0,8
Yhteensä	4,2	4,0 (4,2)*	+0,2

*Kuopion ja Lahden yhteisen kyselyn ”tulos yhteensä” suluissa. Ilman sulkuja muiden kaupunkien tulos yhteensä/valtuutetut, jotka eivät tarkastuslautakunnan jäseniä.

4.2. Tarkastuslautakunta arvioi riittävästi kunnan viranhaltijajohdon toimintaa

Jyväskylässä tapahtui merkittävä parannus valtuutettujen arvioidessa sitä, arvioiko tarkastuslautakunta riittävästi kunnan viranhaltijajohdon toimintaa (taulukko 8). Arvio parani peräti 0,9 yksikköä. Myös Helsingissä ja Lahdessa parannus oli suuri, 0,6 ja 0,5 yksikköä. Tampereella arvio heikkeni 0,5 yksikköä.

Taulukko 8 Vastaukset väittämään ”Tarkastuslautakunta arvioi riittävästi kunnan viranhaltijajohdon toimintaa” (asteikolla 1 täysin eri mieltä ja 5 täysin samaa mieltä)

Kaupunki	2019	2014	Muutos
Espoo	3,7	3,6	+0,1
Helsinki	3,9	3,3	+0,6
Jyväskylä	3,9	3,0	+0,9
Kuopio	3,6	3,7	-0,1
Lahti	4,2	3,7	+0,5
Oulu	3,0	3,2	-0,2
Tampere	3,6	4,1	-0,5
Turku	3,8	–	–
Vantaa	3,5	3,4	+0,1
Yhteensä	3,7	3,3 (3,7)*	+0,4

*Kuopion ja Lahden yhteisen kyselyn ”tulos yhteensä” suluissa. Ilman sulkuja muiden kaupunkien tulos yhteensä/valtuutetut, jotka eivät tarkastuslautakunnan jäseniä.

4.3. Tarkastuslautakunta arvioi riittävästi kunnan luottamustoimielinten (kh, ltk) toimintaa

Jyväskylässä tapahtui suuri parannus (0,7) myös valtuutettujen arviossa siitä, arvioiko tarkastuslautakunta riittävästi kunnan luottamustoimielinten toimintaa (taulukko 9). Tampereella arvio heikkeni merkittävästi 0,9 yksiköllä.

Taulukko 9 Vastaukset väittämään ”Tarkastuslautakunta arvioi riittävästi kunnan luottamustoimielinten (kh, ltk) toimintaa” (asteikolla 1 täysin eri mieltä ja 5 täysin samaa mieltä)

Kaupunki	2019	2014	Muutos
Espoo	3,7	3,8	-0,1
Helsinki	3,7	3,3	+0,4
Jyväskylä	4,1	3,4	+0,7
Kuopio	3,7	3,8	-0,1
Lahti	4,3	4,0	+0,3
Oulu	3,5	3,8	-0,3
Tampere	3,5	4,4	-0,9
Turku	3,7	–	–
Vantaa	3,8	3,7	+0,1
Yhteensä	3,8	3,6 (3,9)*	+0,2

*Kuopion ja Lahden yhteisen kyselyn ”tulos yhteensä” suluissa. Ilman sulkuja muiden kaupunkien tulos yhteensä/valtuutetut, jotka eivät tarkastuslautakunnan jäseniä.

4.4. Tarkastuslautakunta arvioi tasapuolisesti kunnan eri toimintoja

Taulukosta 10 nähdään, että pääsääntöisesti valtuutettujen arvio siitä, arvioiko tarkastuslautakunta tasapuolisesti kunnan eri toimintoja, parani. Vain Espoossa tulos heikentyi. Helsingissä parannus oli peräti 0,9 yksikköä ja Jyväskylässä 0,5.

Taulukko 10 Vastaukset väittämään ”Tarkastuslautakunta arvioi tasapuolisesti kunnan eri toimintoja” (asteikolla 1 täysin eri mieltä ja 5 täysin samaa mieltä)

Kaupunki	2019	2014	Muutos
Espoo	3,8	4,1	-0,3
Helsinki	4,5	3,6	+0,9
Jyväskylä	3,9	3,4	+0,5
Kuopio	4,1	3,9	+0,2
Lahti	4,2	3,9	+0,3
Oulu	3,9	3,7	+0,2
Tampere	4,2	4,1	+0,1
Turku	3,7	–	–
Vantaa	3,9	3,7	+0,2
Yhteensä	4,0	3,7 (3,9)*	+0,3

*Kuopion ja Lahden yhteisen kyselyn ”tulos yhteensä” suluissa. Ilman sulkuja muiden kaupunkien tulos yhteensä/valtuutetut, jotka eivät tarkastuslautakunnan jäseniä.

5. ARVIOINTIKERTOMUSTA KOSKEVAT VÄITTÄMÄT

5.1. Tarkastuslautakunnan arviointityö on tuottanut oleellista tietoa toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta

Valtuutettujen näkemykset siitä, tuottaako tarkastuslautakunnan arviointityö oleellista tietoa toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta, ovat Lahtea lukuun ottamatta parantuneet vuodesta 2014 vuoteen 2019 (taulukko 11). Helsingissä ja Jyväskylässä parannus oli suurin (0,6). Tämän väittämän kohdalla kaupunkien välinen vaihtelu on pienintä (liite 1).

Taulukko 11 Vastaukset väittämään ”Tarkastuslautakunnan arviointityö on tuottanut oleellista tietoa toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta” (asteikolla 1 täysin eri mieltä ja 5 täysin samaa mieltä)

Kaupunki	2019	2014	Muutos
Espoo	4,4	4,1	+0,3
Helsinki	4,3	3,7	+0,6
Jyväskylä	4,1	3,5	+0,6
Kuopio	4,1	4,0	+0,1
Lahti	4,1	4,3	-0,2
Oulu	4,0	3,9	+0,1
Tampere	4,3	4,3	0
Turku	4,3	–	–
Vantaa	4,1	3,8	+0,3
Yhteensä	4,2	3,8 (4,2)*	+0,4

*Kuopion ja Lahden yhteisen kyselyn ”tulos yhteensä” suluissa. Ilman sulkuja muiden kaupunkien tulos yhteensä/valtuutetut, jotka eivät tarkastuslautakunnan jäseniä.

5.2. Arviointikertomus perustuu faktoihin

Valtuutetut ovat varsin luottavaisia siihen, että arviointikertomus perustuu faktoihin (taulukko 12). Arvio myös parani tai pysyi ennallaan lähes kaikissa kaupungeissa. Suurin parannus oli Helsingissä 0,6 yksikköä.

Taulukko 12 Vastaukset väittämään ”Arviointikertomus perustuu faktoihin” (asteikolla 1 täysin eri mieltä ja 5 täysin samaa mieltä)

Kaupunki	2019	2014	Muutos
Espoo	4,3	4,3	0
Helsinki	4,6	4,0	+0,6
Jyväskylä	4,1	3,9	+0,2
Kuopio	4,5	4,2	+0,3
Lahti	4,3	4,4	-0,1
Oulu	4,2	4,2	0
Tampere	4,5	4,4	+0,1
Turku	4,4	–	–
Vantaa	4,4	4,3	+0,1
Yhteensä	4,3	4,1 (4,3)*	+0,2

*Kuopion ja Lahden yhteisen kyselyn ”tulos yhteensä” suluissa. Ilman sulkuja muiden kaupunkien tulos yhteensä/valtuutetut, jotka eivät tarkastuslautakunnan jäseniä.

5.3. Arviointikertomus lisää valtuuston mahdollisuuksia kehittää kunnan toimintaa ja sen tuloksellisuutta

Väittämä ”arviointikertomus lisää valtuuston mahdollisuuksia kehittää kunnan toimintaa ja sen tuloksellisuutta” sai aiempaa paremmat arviot Helsingissä, Tampereella, Vantaalla ja Jyväskylässä (taulukko 13). Kolmessa kaupungissa tulos hieman heikentyi.

Taulukko 13 Vastaukset väittämään ”Arviointikertomus lisää valtuuston mahdollisuuksia kehittää kunnan toimintaa ja sen tuloksellisuutta” (asteikolla 1 täysin eri mieltä ja 5 täysin samaa mieltä)

Kaupunki	2019	2014	Muutos
Espoo	4,0	4,2	-0,2
Helsinki	4,4	3,7	+0,7
Jyväskylä	3,9	3,6	+0,3
Kuopio	3,9	4,0	-0,1
Lahti	4,0	4,3	-0,3
Oulu	3,7	3,7	0
Tampere	4,3	3,9	+0,4
Turku	4,3	–	–
Vantaa	4,3	3,9	+0,4
Yhteensä	4,0	3,8 (4,2)*	+0,2

*Kuopion ja Lahden yhteisen kyselyn ”tulos yhteensä” suluissa. Ilman sulkuja muiden kaupunkien tulos yhteensä/valtuutetut, jotka eivät tarkastuslautakunnan jäseniä.

5.4. Tulevan toiminnan suunnittelussa otetaan riittävästi huomioon tarkastuslautakunnan esittämät havainnot ja kannanotot

Valtuutetut kokevat, että tarkastuslautakunnan esittämiä havaintoja ja kannanottoja ei oteta riittävästi huomioon tulevan toiminnan suunnittelussa. Neljässä kaupungissa arvio oli alle kolmen (taulukko 14), mikä kuvastaa sitä, että suurempi osa valtuutetuista on ollut väittämästä eri mieltä kuin samaa mieltä. Helsingissä ja Oulussa valtaosa vastaajista valitsi vaihtoehdon ”ei samaa eikä eri mieltä”. Lahden valtuutetuissa oli kaupungeista eniten (54 prosenttia) niitä, jotka olivat vähintään melko samaa mieltä väittämästä.

Taulukko 14 Vastaukset väittämään ”Tulevan toiminnan suunnittelussa otetaan riittävästi huomioon tarkastuslautakunnan esittämät havainnot ja kannanotot” (asteikolla 1 täysin eri mieltä ja 5 täysin samaa mieltä)

Kaupunki	2019	2014	Muutos
Espoo	2,7	2,9	-0,2
Helsinki	3,2	2,9	+0,3
Jyväskylä	2,9	3,1	-0,2
Kuopio	3,3	3,2	+0,1
Lahti	3,4	3,3	+0,1
Oulu	3,1	2,8	+0,3
Tampere	2,9	3,4	-0,5
Turku	2,4	–	–
Vantaa	3,1	2,9	+0,2
Yhteensä	3,0	3,0 (3,3)*	0

*Kuopion ja Lahden yhteisen kyselyn ”tulos yhteensä” suluissa. Ilman sulkuja muiden kaupunkien tulos yhteensä/valtuutetut, jotka eivät tarkastuslautakunnan jäseniä.

5.5. Arviointikertomuksesta tiedotetaan riittävästi kuntalaisille

Kuten taulukosta 3 nähtiin, arviointikertomuksesta tiedottaminen sai koko kyselyn alhaisimman keskiarvon. Kaupunkikohtainen vaihtelu on suurinta tämän kysymyksen kohdalla (liite 1). Taulukosta 15 nähdään, että neljässä kaupungissa muutosta oli tapahtunut parempaan suuntaan, kolmessa huonompaan. Helsingissä valtuutettujen antama arvio nousi peräti 1,1 yksikköä, mikä voi johtua siitä, että toimintatapoja on viime vuosina kehitetty tai siitä, että kyselyyn vastasi niin pieni osa valtuutetuista, että muutos edelliseen kyselyyn ei ole vertailukelpoinen.

Taulukko 15 Vastaukset väittämään ”Arviointikertomuksesta tiedotetaan riittävästi kuntalaisille” (asteikolla 1 täysin eri mieltä ja 5 täysin samaa mieltä)

Kaupunki	2019	2014	Muutos
Espoo	2,4	2,6	-0,2
Helsinki	3,8	2,7	+1,1
Jyväskylä	2,6	2,7	-0,1
Kuopio	2,5	2,4	+0,1
Lahti	3,5	3,2	+0,3
Oulu	3,1	2,7	+0,4
Tampere	2,9	2,9	0
Turku	2,9	–	–
Vantaa	2,0	2,4	-0,4
Yhteensä	2,9	2,7 (2,8)*	+0,2

*Kuopion ja Lahden yhteisen kyselyn ”tulos yhteensä” suluissa. Ilman sulkuja muiden kaupunkien tulos yhteensä/valtuutetut, jotka eivät tarkastuslautakunnan jäseniä.

5.6. Olen saanut arviointikertomuksesta käyttökelpoista tietoa valtuutetun työtä varten

Vuoden 2019 kyselyyn lisättiin uusi väittämä ”Olen saanut arviointikertomuksesta käyttökelpoista tietoa valtuutetun työtä varten. Tämä uusi väittämä sai hyvät keskiarvot valtuutetuilta (taulukko 16).

Taulukko 16 Vastaukset väittämään ”Olen saanut arviointikertomuksesta käyttökelpoista tietoa valtuutetun työtä varten” (asteikolla 1 täysin eri mieltä ja 5 täysin samaa mieltä)

Kaupunki	2019	2014	Muutos
Espoo	4,5	–	–
Helsinki	4,2	–	–
Jyväskylä	4,0	–	–
Kuopio	4,3	–	–
Lahti	3,9	–	–
Oulu	4,4	–	–
Tampere	4,3	–	–
Turku	4,4	–	–
Vantaa	4,3	–	–
Yhteensä	4,2	–	–

5.7. Arviointikertomuksen arvosana

Valtuutettuja pyydettiin myös antamaan arvosana kaupungin vuoden 2018 arviointikertomuksesta asteikolla 4–10, jossa 10 on erittäin hyvä. Kaupunkien keskiarvo oli 8,4 ja vaihteluväli 8,1–8,7 (taulukko 17). Eniten parannusta oli tapahtunut Jyväskylässä, Helsingissä, Oulussa ja Vantaalla. Tampereella arvosana säilyi jo lähtökohtaisesti korkealla tasolla.

Taulukko 17 Kokonaisarvosana kaupungin arviointikertomuksesta (asteikolla 4 erittäin huono ja 10 erittäin hyvä).

Kaupunki	2019	2014	Muutos
Espoo	8,3	8,2	+0,1
Helsinki	8,4	7,8	+0,6
Jyväskylä	8,2	7,5	+0,7
Kuopio	8,4	8,4	0
Lahti	8,5	8,6	-0,1
Oulu	8,1	7,7	+0,4
Tampere	8,7	8,7	0
Turku	8,4	–	–
Vantaa	8,7	8,3	+0,4
Yhteensä	8,4	7,9 (8,5)*	+0,5

*Kuopion ja Lahden yhteisen kyselyn ”tulos yhteensä” suluissa. Ilman sulkuja muiden kaupunkien tulos yhteensä/valtuutetut, jotka eivät tarkastuslautakunnan jäseniä.

6. TAVOITTEITA KOSKEVAT VÄITTÄMÄT

6.1. Koen voivani vaikuttaa tavoitteiden asettamista koskevassa päätöksenteossa

Taulukosta 18 nähdään, että valtuutettujen arvio siitä, voivatko he vaikuttaa tavoitteiden asettamista koskevassa päätöksenteossa, parani Vantaalla peräti yhden yksikön verran 2,9:stä 3,9:ään. Muissa kaupungeissa arvio on pysynyt lähes ennallaan.

Taulukko 18 Vastaukset väittämään ”Koen voivani vaikuttaa tavoitteiden asettamista koskevassa päätöksenteossa” (asteikolla 1 täysin eri mieltä ja 5 täysin samaa mieltä)

Kaupunki	2019	2014	Muutos
Espoo	3,1	3,2	-0,1
Jyväskylä	3,6	3,5	+0,1
Kuopio	3,6	3,5	+0,1
Lahti	3,6	3,5	+0,1
Oulu	3,5	3,4	+0,1
Tampere	3,6	3,7	-0,1
Turku	3,6	–	–
Vantaa	3,9	2,9	+1,0
Yhteensä	3,5	3,3 (3,5)*	+0,2

*Kuopion ja Lahden yhteisen kyselyn ”tulos yhteensä” suluissa. Ilman sulkuja muiden kaupunkien tulos yhteensä/valtuutetut, jotka eivät tarkastuslautakunnan jäseniä.

6.2. Tavoitteet ohjaavat kunnan toimintaa myös käytännössä

Espoon valtuutettujen kokemus siitä, ohjaavatko tavoitteet kunnan toimintaa, on heikentynyt 0,5 yksikköä (taulukko 19). Kuopiossa arvio puolestaan parani 0,4 yksikköä. Muissa kaupungeissa muutokset olivat pienempiä.

Taulukko 19 Vastaukset väittämään ”Tavoitteet ohjaavat kunnan toimintaa myös käytännössä” (asteikolla 1 täysin eri mieltä ja 5 täysin samaa mieltä)

Kaupunki	2019	2014	Muutos
Espoo	3,0	3,5	-0,5
Jyväskylä	3,4	3,6	-0,2
Kuopio	3,7	3,3	+0,4
Lahti	3,4	3,2	+0,2
Oulu	3,3	3,0	+0,3
Tampere	3,4	3,5	-0,1
Turku	3,4	–	–
Vantaa	3,5	3,5	0
Yhteensä	3,4	3,4 (3,3)*	0

*Kuopion ja Lahden yhteisen kyselyn ”tulos yhteensä” suluissa. Ilman sulkuja muiden kaupunkien tulos yhteensä/valtuutetut, jotka eivät tarkastuslautakunnan jäseniä.

6.3. Tavoitteilla on yhteys kunnan strategiaan

Valtuutettujen arvio siitä, onko tavoitteilla yhteys kunnan strategiaan, on parantunut erityisesti Jyväskylässä ja Vantaalla (taulukko 20). Tämä väittämä sai korkeimman arvion tavoitteita koskevista väittämistä yhdessä väittämän ”tavoitteet ovat riittävän haastavia” kanssa. Molempien arvio oli keskimäärin 3,7.

Taulukko 20 Vastaukset väittämään ”Tavoitteilla on yhteys kunnan strategiaan” (asteikolla 1 täysin eri mieltä ja 5 täysin samaa mieltä)

Kaupunki	2019	2014	Muutos
Espoo	3,8	3,7	+0,1
Jyväskylä	3,7	3,3	+0,4
Kuopio	3,7	3,6	+0,1
Lahti	3,5	3,7	-0,2
Oulu	3,5	3,6	-0,1
Tampere	3,9	3,9	0
Turku	3,7	–	–
Vantaa	4,1	3,7	+0,4
Yhteensä	3,7	3,6 (3,6)*	+0,1

*Kuopion ja Lahden yhteisen kyselyn ”tulos yhteensä” suluissa. Ilman sulkuja muiden kaupunkien tulos yhteensä/valtuutetut, jotka eivät tarkastuslautakunnan jäseniä.

6.4. Toiminnan tavoitteet kytkeytyvät päätöksenteossa määrärahoihin

Erityisesti Jyväskylän valtuutetut ovat luottavaisia siihen, että toiminnan tavoitteet kytkeytyvät päätöksenteossa määrärahoihin (keskiarvo 4, taulukko 21). Muualla arviot ovat 3,1 ja 3,7 välillä. Jyväskylän tulos parani eniten vuodesta 2014 vuoteen 2019 ja Oulun tulos heikkeni eniten.

Taulukko 21 Vastaukset väittämään ”Toiminnan tavoitteet kytkeytyvät päätöksenteossa määrärahoihin” (asteikolla 1 täysin eri mieltä ja 5 täysin samaa mieltä)

Kaupunki	2019	2014	Muutos
Espoo	3,2	3,2	0
Jyväskylä	4,0	3,6	+0,4
Kuopio	3,6	3,7	-0,1
Lahti	3,5	3,5	0
Oulu	3,1	3,5	-0,4
Tampere	3,4	3,2	+0,2
Turku	3,3	–	–
Vantaa	3,7	3,6	+0,1
Yhteensä	3,5	3,5 (3,6)*	0

*Kuopion ja Lahden yhteisen kyselyn ”tulos yhteensä” suluissa. Ilman sulkuja muiden kaupunkien tulos yhteensä/valtuutetut, jotka eivät tarkastuslautakunnan jäseniä.

6.5. Asetetuissa tavoitteissa on riittävästi kuntalaisten palveluja koskevia tavoitteita

Arvioitaessa sitä, onko asetetuissa tavoitteissa riittävästi kuntalaisten palveluja koskevia tavoitteita, valtuutettujen antama arvio parani erityisesti Vantaalla ja Espoossa, mutta heikkeni Tampereella (taulukko 22).

Taulukko 22 Vastaukset väittämään ”Asetetuissa tavoitteissa on riittävästi kuntalaisten palveluja koskevia tavoitteita” (asteikolla 1 täysin eri mieltä ja 5 täysin samaa mieltä)

Kaupunki	2019	2014	Muutos
Espoo	3,6	3,3	+0,3
Jyväskylä	3,6	3,5	+0,1
Kuopio	3,5	3,5	0
Lahti	3,2	3,2	0
Oulu	3,0	3,2	-0,2
Tampere	3,1	3,6	-0,5
Turku	3,2	–	–
Vantaa	3,5	3,1	+0,4
Yhteensä	3,3	3,3 (3,3)*	0

*Kuopion ja Lahden yhteisen kyselyn ”tulos yhteensä” suluissa. Ilman sulkuja muiden kaupunkien tulos yhteensä/valtuutetut, jotka eivät tarkastuslautakunnan jäseniä.

6.6. Tavoitteet ovat riittävän haastavia

Valtuutetuille esitetty väittämä ”tavoitteet ovat riittävän haastavia” sai korkeimman arvion tavoitteita koskevista väittämistä yhdessä väittämän ”tavoitteilla on yhteys kunnan strategiaan” kanssa. Molempien arvio oli keskimäärin 3,7. Parannusta edelliseen kyselyyn nähden oli tapahtunut eniten Espoossa ja Vantaalla (taulukko 23). Arvio heikkeni Oulussa, Kuopiossa ja Tampereella.

Taulukko 23 Vastaukset väittämään ”Tavoitteet ovat riittävän haastavia” (asteikolla 1 täysin eri mieltä ja 5 täysin samaa mieltä)

Kaupunki	2019	2014	Muutos
Espoo	4,0	3,4	+0,6
Jyväskylä	3,8	3,8	0
Kuopio	3,7	3,9	-0,2
Lahti	3,9	3,8	+0,1
Oulu	3,1	3,4	-0,3
Tampere	3,7	3,9	-0,2
Turku	4,0	–	–
Vantaa	3,6	3,2	+0,4
Yhteensä	3,7	3,5 (3,8)*	+0,2

*Kuopion ja Lahden yhteisen kyselyn ”tulos yhteensä” suluissa. Ilman sulkuja muiden kaupunkien tulos yhteensä/valtuutetut, jotka eivät tarkastuslautakunnan jäseniä.

6.7. Tavoitteet ovat olennaisia

Tavoitteiden olennaisuudesta ei kysytty Kuopion ja Lahden kyselyssä vuonna 2014. Taulukosta 24 nähdään, että viidessä kaupungissa, joista on vertailutieto, tavoitteiden olennaisuus pysyi ennallaan kahdessa, heikkeni Tampereella ja parani Vantaalla ja Oulussa.

Taulukko 24 Vastaukset väittämään ”Tavoitteet ovat olennaisia” (asteikolla 1 täysin eri mieltä ja 5 täysin samaa mieltä)

Kaupunki	2019	2014	Muutos
Espoo	3,6	3,6	0
Jyväskylä	3,6	3,6	0
Kuopio	3,9	–	–
Lahti	3,7	–	–
Oulu	3,6	3,5	+0,1
Tampere	3,2	3,8	-0,6
Turku	3,7	–	–
Vantaa	3,8	3,4	+0,4
Yhteensä	3,6	3,5	+0,1

6.8. Tavoitteiden määrä on sopiva

Tavoitteiden määrän sopivuutta koskeva arvio oli parantunut hieman Kuopiossa, Vantaalla ja Jyväskylässä (taulukko 25).

Taulukko 25 Vastaukset väittämään ”Tavoitteiden määrä on sopiva” (asteikolla 1 täysin eri mieltä ja 5 täysin samaa mieltä)

Kaupunki	2019	2014	Muutos
Espoo	3,0	3,1	-0,1
Jyväskylä	3,5	3,4	+0,1
Kuopio	3,6	3,3	+0,3
Lahti	3,3	3,5	-0,2
Oulu	3,3	3,3	0
Tampere	3,4	3,5	-0,1
Turku	3,3	–	–
Vantaa	3,6	3,4	+0,2
Yhteensä	3,4	3,3 (3,4)*	+0,1

*Kuopion ja Lahden yhteisen kyselyn ”tulos yhteensä” suluissa. Ilman sulkuja muiden kaupunkien tulos yhteensä/valtuutetut, jotka eivät tarkastuslautakunnan jäseniä.

6.9. Tavoitteiden valmistelu on avointa ja läpinäkyvää

Kyselyssä esitettiin uutena väittämänä ”tavoitteiden valmistelu on avointa ja läpinäkyvää”. Taulukosta 26 nähdään, että tämä väittämä sai tavoitteita koskevan osion heikoimman arvion, 3,1. Vantaalla ja Turussa arvio jäi alle kolmen.

Taulukko 26 Vastaukset väittämään ”Tavoitteiden valmistelu on avointa ja läpinäkyvää” (asteikolla 1 täysin eri mieltä ja 5 täysin samaa mieltä)

Kaupunki	2019	2014	Muutos
Espoo	3,0	–	–
Jyväskylä	3,4	–	–
Kuopio	3,6	–	–
Lahti	3,3	–	–
Oulu	3,0	–	–
Tampere	3,0	–	–
Turku	2,9	–	–
Vantaa	2,8	–	–
Yhteensä	3,1	–	–

7. VIRANHALTIJAKYSELYN TULOKSET

7.1. Espoo

Kokonaisarvosanaksi arviointikertomuksesta Espoon johtavat viranhaltijat antoivat 8,3 eli saman kuin vuonna 2014.

Taulukosta 27 nähdään, että Espoossa suurin osa viranhaltijoiden arvioista oli parantunut vuodesta 2014 vuoteen 2019. Eniten paranivat kaksi arviointikertomusta koskevaa väittämää, jotka olivat: ”Arviointikertomuksesta tiedotetaan riittävästi kuntalaisille” ja ”Tulevan toiminnan suunnittelussa otetaan riittävästi huomioon tarkastuslautakunnan esittämät havainnot ja kannanotot”.

Taulukko 27 Espoon johtavien viranhaltijoiden vastaukset väittämiin, keskiarvot 2019 (N=24-32) ja 2014 (Vastaaajia enintään 43)

	2019	2014
Tarkastuslautakuntaa koskevat väittämät	4,2	3,9
Tarkastuslautakunta toimii muusta kuntaorganisaatiosta riippumattomasti ja itsenäisesti	4,5	4,2
Tarkastuslautakunta arvioi riittävästi kunnan viranhaltijajohdon toimintaa	4,5	3,7
Tarkastuslautakunta arvioi riittävästi kunnan luottamustoimielinten (kh, ltk) toimintaa	3,7	3,7
Tarkastuslautakunta arvioi tasapuolisesti kunnan eri toimintoja	4,2	4,2
Arviointikertomusta koskevat väittämät	3,8	3,7
Tarkastuslautakunnan arviointityö on tuottanut oleellista tietoa toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta	4,0	4,2
Arviointikertomus perustuu faktoihin	4,2	4,4
Arviointikertomus lisää valtuuston mahdollisuuksia kehittää kunnan toimintaa ja sen tuloksellisuutta	3,9	4,3
Tulevan toiminnan suunnittelussa otetaan riittävästi huomioon tarkastuslautakunnan esittämät havainnot ja kannanotot	3,5	2,8
Arviointikertomuksesta tiedotetaan riittävästi kuntalaisille	3,9	2,7
Olen saanut arviointikertomuksesta käyttökelpoista tietoa valtuutetun työtä varten	3,6	–
Tavoitteita koskevat väittämät	3,6	3,3
Koen voivani vaikuttaa tavoitteiden asettamista koskevassa päätöksenteossa	3,7	3,1
Tavoitteet ohjaavat kunnan toimintaa myös käytännössä	3,7	3,3
Tavoitteilla on yhteys kunnan strategiaan	4,1	3,6
Toiminnan tavoitteet kytkeytyvät päätöksenteossa määrärahoihin	3,3	3,3
Asetetuissa tavoitteissa on riittävästi kuntalaisten palveluja koskevia tavoitteita	4,2	3,1
Tavoitteet ovat riittävän haastavia	4,1	3,3
Tavoitteet ovat olennaisia	3,7	3,3
Tavoitteiden määrä on sopiva	2,8	3,0
Tavoitteiden valmistelu on avointa ja läpinäkyvää	3,3	–

7.2. Kuopio

Kokonaisarvosanaksi arviointikertomuksesta Kuopion johtavat viranhaltijat antoivat 8,4. Arvosana on parempi kuin vuonna 2014 annettu 8,1.

Taulukosta 28 nähdään, että Kuopiossa yhden väittämän arvio pysyi ennallaan, kaikkien muiden arvio parani. Suurimmat parannukset tapahtuivat kolmessa tavoitteita koskevassa väittämässä. Tarkastuslautakunnan työhön ja arviointikertomukseen liittyvistä väittämistä eniten parani keskiarvo väittämässä ”Arviointikertomus lisää valtuuston mahdollisuuksia kehittää kunnan toimintaa ja sen tuloksellisuutta”.

Taulukko 28 Kuopion johtavien viranhaltijoiden vastaukset väittämiin, keskiarvot 2019 (N=12-20) ja 2014 (Vastaajia enintään 16)

	2019	2014
Tarkastuslautakuntaa koskevat väittämät	4,2	3,8
Tarkastuslautakunta toimii muusta kuntaorganisaatiosta riippumattomasti ja itsenäisesti	4,4	4,0
Tarkastuslautakunta arvioi riittävästi kunnan viranhaltijajohdon toimintaa	4,4	4,0
Tarkastuslautakunta arvioi riittävästi kunnan luottamustoihmien (kh, ltk) toimintaa	3,9	3,5
Tarkastuslautakunta arvioi tasapuolisesti kunnan eri toimintoja	4,0	3,7
Arviointikertomusta koskevat väittämät	4,0	3,6
Tarkastuslautakunnan arviointityö on tuottanut oleellista tietoa toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta	4,0	3,6
Arviointikertomus perustuu faktoihin	4,4	4,0
Arviointikertomus lisää valtuuston mahdollisuuksia kehittää kunnan toimintaa ja sen tuloksellisuutta	4,3	3,7
Tulevan toiminnan suunnittelussa otetaan riittävästi huomioon tarkastuslautakunnan esittämät havainnot ja kannanotot	4,0	3,5
Arviointikertomuksesta tiedotetaan riittävästi kuntalaisille	3,1	3,1
Olen saanut arviointikertomuksesta käyttökelpoista tietoa valtuutetun työtä varten	3,9	–
Tavoitteita koskevat väittämät	3,9	3,4
Koen voivani vaikuttaa tavoitteiden asettamista koskevassa päätöksenteossa	3,9	3,7
Tavoitteet ohjaavat kunnan toimintaa myös käytännössä	3,8	3,4
Tavoitteilla on yhteys kunnan strategiaan	4,6	3,8
Toiminnan tavoitteet kytkeytyvät päätöksenteossa määrärahoihin	3,6	3,1
Asetetuissa tavoitteissa on riittävästi kuntalaisten palveluja koskevia tavoitteita	3,8	3,1
Tavoitteet ovat riittävän haastavia	4,1	3,6
Tavoitteet ovat olennaisia	4,0	–
Tavoitteiden määrä on sopiva	3,4	3,3
Tavoitteiden valmistelu on avointa ja läpinäkyvää	3,8	–

7.3. Lahti

Kokonaisarvosanaksi arviointikertomuksesta Lahden johtavat viranhaltijat antoivat 7,8. Arvosana on hieman parempi kuin vuonna 2014 annettu 7,7.

Taulukosta 29 nähdään, että Lahdessa viranhaltijat arvioivat aiempaa kriittisemmin erityisesti tavoitteita koskevia väittämiä. Tarkastuslautakuntaa ja arviointikertomusta koskevien väittämien arviot pääsääntöisesti paranivat vuodesta 2014 vuoteen 2019. Suurin parannus oli kohdassa ”Tulevan toiminnan suunnittelussa otetaan riittävästi huomioon tarkastuslautakunnan esittämät havainnot ja kannanotot”.

Taulukko 29 Lahden johtavien viranhaltijoiden vastaukset väittämiin, keskiarvot 2019 (N=7–9) ja 2014 (Vastaaaja enintään 28)

	2019	2014
Tarkastuslautakuntaa koskevat väittämät	3,9	3,8
Tarkastuslautakunta toimii muusta kuntaorganisaatiosta riippumattomasti ja itsenäisesti	4,2	4,1
Tarkastuslautakunta arvioi riittävästi kunnan viranhaltijajohdon toimintaa	4,3	4,0
Tarkastuslautakunta arvioi riittävästi kunnan luottamustoihmien (kh, ltk) toimintaa	3,8	3,6
Tarkastuslautakunta arvioi tasapuolisesti kunnan eri toimintoja	3,1	3,3
Arviointikertomusta koskevat väittämät	3,8	3,6
Tarkastuslautakunnan arviointityö on tuottanut oleellista tietoa toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta	3,8	3,5
Arviointikertomus perustuu faktoihin	3,4	3,6
Arviointikertomus lisää valtuuston mahdollisuuksia kehittää kunnan toimintaa ja sen tuloksellisuutta	3,6	3,5
Tulevan toiminnan suunnittelussa otetaan riittävästi huomioon tarkastuslautakunnan esittämät havainnot ja kannanotot	4,4	3,7
Arviointikertomuksesta tiedotetaan riittävästi kuntalaisille	4,0	3,5
Olen saanut arviointikertomuksesta käyttökelpoista tietoa valtuutetun työtä varten	3,9	–
Tavoitteita koskevat väittämät	3,4	3,7
Koen voivani vaikuttaa tavoitteiden asettamista koskevassa päätöksenteossa	3,4	3,9
Tavoitteet ohjaavat kunnan toimintaa myös käytännössä	3,8	3,6
Tavoitteilla on yhteys kunnan strategiaan	3,7	3,9
Toiminnan tavoitteet kytkeytyvät päätöksenteossa määrärahoihin	3,3	3,4
Asetetuissa tavoitteissa on riittävästi kuntalaisten palveluja koskevia tavoitteita	3,1	3,8
Tavoitteet ovat riittävän haastavia	3,6	4,0
Tavoitteet ovat olennaisia	3,3	–
Tavoitteiden määrä on sopiva	3,3	3,4
Tavoitteiden valmistelu on avointa ja läpinäkyvää	3,2	–

7.4. Tampere

Kokonaisarvosanaksi arviointikertomuksesta Tampereen johtavat viranhaltijat antoivat 8,2. Vuonna 2014 johtavat viranhaltijat antoivat arviointikertomukselle arvosanan 8,6.

Kyselyn suunnitteluvirheestä johtuen Tampereen viranhaltijoille ei näytetty tavoitteita koskevia kysymyksiä, joten Tampereen osalta taulukko 30 sisältää vain tarkastuslautakuntaa ja arviointikertomusta koskevat väittämät.

Taulukosta 30 nähdään, että yhtä lukuun ottamatta kaikkien väittämien sama keskiarvo parani edelliseen kyselyyn nähden. Suurin parannus oli kohdassa ”arviointikertomuksesta tiedotetaan riittävästi kuntalaisille”.

Taulukko 30 Tampereen johtavien viranhaltijoiden vastaukset väittämiin, keskiarvot 2019 (N=13–18) ja 2014 (Vastaaajia enintään 20)

	2019	2014
Tarkastuslautakuntaa koskevat väittämät	4,2	4,0
Tarkastuslautakunta toimii muusta kuntaorganisaatiosta riippumattomasti ja itsenäisesti	4,1	3,9
Tarkastuslautakunta arvioi riittävästi kunnan viranhaltijajohdon toimintaa	4,7	4,4
Tarkastuslautakunta arvioi riittävästi kunnan luottamustoimielinten (kh, ltk) toimintaa	3,5	3,7
Tarkastuslautakunta arvioi tasapuolisesti kunnan eri toimintoja	4,2	3,9
Arviointikertomusta koskevat väittämät	3,8	3,5
Tarkastuslautakunnan arviointityö on tuottanut oleellista tietoa toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta	3,7	3,4
Arviointikertomus perustuu faktoihin	4,2	3,8
Arviointikertomus lisää valtuuston mahdollisuuksia kehittää kunnan toimintaa ja sen tuloksellisuutta	3,8	3,7
Tulevan toiminnan suunnittelussa otetaan riittävästi huomioon tarkastuslautakunnan esittämät havainnot ja kannanotot	3,8	3,6
Arviointikertomuksesta tiedotetaan riittävästi kuntalaisille	3,5	3,0
Olen saanut arviointikertomuksesta käyttökelpoista tietoa valtuutetun työtä varten	3,4	–

8. JOHTOPÄÄTÖKSET

Valtuutetut ovat pääsääntöisesti melko tyytyväisiä tarkastuslautakunnan toimintaan ja arviointikertomukseen. Vuoden 2019 kyselyn tuloksissa on huomionarvoista se, että kaupunkien keskiarvo oli kaikissa väittämässä vähintään yhtä hyvä tai parempi kuin edellisessä vuoden 2014 kyselyssä.

Asiakohdat, joissa valtuutettujen antama arvio on selvästi muita alhaisempi, ovat arviointikertomuksesta tiedottaminen kuntalaisille ja se, että tarkastuslautakunnan esittämät havainnot ja kannanotot otettaisiin riittävästi huomioon tulevan toiminnan suunnittelussa.

Kaupunkikohtaisissa tuloksissa on vaihtelua. Tämä raportti antaa tietoa sen pohjaksi, että jokainen kaupunki voi kehittää tarkastuslautakunnan työtä omista lähtökohdistaan käsin. Kaupunginreviisoreiden yhteistyön kautta hyvistä käytännöistä voidaan keskustella ja jakaa tietoa.

Liite 1 Tarkastuslautakuntaa ja arviointikertomusta koskevien väittämien keskiarvojen vaihtelu: suurimman keskiarvon saaneen kaupungin keskiarvo vähennettynä pienimmän keskiarvon saaneen kaupungin keskiarvolla

	Kaupunkien keskiarvon vaihteluväli
Tarkastuslautakunta toimii muusta kuntaorganisaatiosta riippumattomasti ja itsenäisesti	0,7
Tarkastuslautakunta arvioi riittävästi kunnan viranhaltijajohdon toimintaa	1,2
Tarkastuslautakunta arvioi riittävästi kunnan luottamustoi- mielinten (kh, ltk) toimintaa	0,6
Tarkastuslautakunta arvioi tasapuolisesti kunnan eri toimintoja	0,8
Tarkastuslautakunnan arviointityö on tuottanut oleellista tietoa toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta	0,4
Arviointikertomus perustuu faktoihin	0,5
Arviointikertomus lisää valtuuston mahdollisuuksia kehittää kunnan toimintaa ja sen tuloksellisuutta	0,7
Tulevan toiminnan suunnittelussa otetaan riittävästi huomioon tarkastuslautakunnan esittämät havainnot ja kannanotot	1,0
Arviointikertomuksesta tiedotetaan riittävästi kuntalaisille	1,8
Olen saanut arviointikertomuksesta käyttökelpoista tietoa valtuutetun työtä varten	0,6

Lahden kaupunki
Tarkastuslautakunta

Päätöspäivämäärä
15.01.2020 § 4

Tarkastuslautakunnan opintomatka Brysseliin ja Luxemburgiin 3. – 6.6.2020

D/1909/00.03.00.00.00/2017

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja

Tarkastaja Reijo Ollikka, p. 050 5594016

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus

Kaupunginreviisori Juha Tapiola: Lautakunta päättää tehdä opintomatkan Brysseliin ja Luxemburgiin 3.-6.6.2020. Opintomatalle osallistuvat tarkastuslautakunnan varsinaiset jäsenet ja tarkastustoimiston viranhaltijat. Kuljetus- ja majoituspalvelut ostetaan Matkatoimisto Hetalta. Matka toteutetaan liitteenä (**liite 1**) olevan matkasuunnitelman mukaisesti.

Perusteluosa

Tarkastuslautakunnan työohjelmaan 2019-2020 sisältyy opintomatka 3.-6.6.2020. Matkan kohteena on Bryssel ja Luxemburg. Matkaa on valmisteltu ja toteutetaan yhdessä Oulun kaupungin tarkastuslautakunnan kanssa.

Tarkastuslautakunnat ovat valinneet opintomatkan ohjelmaan tehtäväkenttensä kannalta sopivia vierailukohteita. Matka lisää myös jäsenten yleistä tietämystä Eu:n toimintaympäristöstä. Vierailukohteita ovat mm. petoksentorjuntavirasto OLAF, tilintarkastustuomioistuin, Euroopan unionin tuomioistuin, Euroopan parlamentti sekä Euroopan unionin neuvosto. Ohjelma sisältää myös lautakuntien toimintatapojen vertailua ja kehittämistarpeita.

Kuljetus- ja majoituspalvelut hankitaan Brysselin ryhmämatkoja järjestävältä Matkatoimisto Hetalta (742 – 782 €/hlö). Matkasta aiheutuu tämän lisäksi ruoka- ym. kuluja noin 300 €/hlö.

Tarkastuslautakunta teki edellisen ulkomaisen opintomatkinsa vuonna 2008.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Liitteenä

Liite 1: opintomatkan ohjelma

LAHDEN JA OULUN KAUPUNKIEN TARKASTUSLAUTAKUNTIEN OPINTOMATKA BRYSSELIIN JA LUXEMBURGIIN 3.-6.6.2020

KESKIVIIKKO 3.6.

- Bussi Marolankadulta klo 4.45
- Lento Finnair Helsingistä 7.45 Brysseliin klo 9.15, bussikuljetus hotelliin
- LEOPOLD BRYSSSEL, Luxemburgstraat 35, jonne jätetään matkatavarat
- klo 11.00 EU-parlamentti, kierros talossa ja MEP Ville Niinistön tapaaminen
- klo 13.30 lounas parlamentin vierailijaravintolassa
- klo 15.00 Merimieskirkko, toiminta ja päiväkahvi (sosiaalikuraattori Piia Lännenpää)
- klo 16.30 majoittuminen hotelliin
- klo 17.30 opastettu kävelyretki keskustaan
- klo 20.00 illallinen

TORSTAI 4.6.

- aamiainen hotellissa
- klo 8.30 lähtö Euroopan historian museoon
- klo 10.30 vierailu Eurooppa-neuvostossa ja neuvostossa
- klo 13.00 lounas neuvoston henkilökuntaravintolassa
- klo 14.30 vierailu OLAF:ssa (Ville Itälä / Minna Järventausta De Bernal)
- klo 16.00 – 19.00 metroretki Atomiumiin (satametrinen rautamolekyyli v. 1959)
- klo 20.00 illallinen hotellissa

PERJANTAI 5.6.

- aamiainen hotellissa
- klo 7.30 lähtö bussilla Luxemburgiin
- klo 10.30 vierailu tilintarkastustuomioistuimessa (Hannu Takkula / Nita Tennilä)
- klo 12.00 lounas tuomioistuimen kanttiinissa
- klo 13.30 vierailu Euroopan tuomioistuimessa (tuomari Niilo Jääskinen / Anna-Kaisa Ranta)
- klo 14.30 lähtö Brysseliin
- ilta vapaa

LAUANTAI 6.6.

- aamiainen hotellissa
- tutustuminen EU-tiedotuskeskus Parlamentariumiin
- klo 11.00 matkatavarat bussiin ja matka Antwerpeniin
- klo 12.00 tutustumista kaupunkiin
- klo 14.00 yhteispalaveri Oulun kaupungin tarkastuslautakunnan kanssa
- klo 16.00 lähtö Brysselin lentokentälle
- klo 19.15 lento Brysselistä Helsinkiin (klo 22.50)
- bussikuljetus Lahteen

Lahden kaupunki
Tarkastuslautakunta

Päätöspäivämäärä
15.01.2020 § 5

Sidonnaisuuksien ilmoittaminen

D/1539/00.00.01.03.00/2017

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja

Kaupunginreviisori Juha Tapiola, puh. 050-559 4057

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus

Kaupunginreviisori Juha Tapiola: Tarkastuslautakunta päättää merkitä tiedoksi Toni Putulan sidonnaisuuksia koskevan muutosilmoituksen sekä saattaa sen valtuustolle tiedoksi.

Perusteluosa

Kunnan luottamushenkilön ja viranhaltijan on kuntalain 84 §:n mukaisesti tehdä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudesta sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa.

Velvollisuus ilmoittaa sidonnaisuuksista koskee kaupunginhallituksen ja maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) tarkoitettuja tehtäviä hoitavan toimielimen jäseniä, valtuuston ja lautakunnan puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajia, kaupunginjohtajaa, sekä kunnanhallituksen ja lautakunnan esittelijää. Ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on tehtävänsä valittu. Henkilön on myös ilmoitettava viivytyksettä sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset.

Kunnan on pidettävä sidonnaisuuksista rekisteriä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvan luottamustoimen tai tehtävän päättyessä henkilöä koskevat tiedot on poistettava rekisteristä ja tietoverkosta.

Tarkastuslautakunnan 22.8.2017 hyväksymän arviointisuunnitelman mukaan saapuneet uudet sidonnaisuusilmoitukset, muutokset ja täydennykset tuodaan tarkastuslautakunnan käsiteltäväksi ilmoitusta seuraavassa kokouksessa. Sidonnaisuusilmoitukset tai niissä tapahtuneet muutokset saatetaan valtuustolle tiedoksi kaksi kertaa vuodessa (helmikuussa ja syyskuussa).

2 (2)

Lahden kaupunki
Tarkastuslautakunta

Päätöspäivämäärä
15.01.2020 § 5

Muutoksenhaku	Oikaisuvaatimus
Toimenpiteet	Pöytäkirjanote: Konsernipalvelut/kirjaamo
Liitteenä	Toni Putulan sidonnaisuuksia koskeva muutosilmoitus

Sidonnaisuuksien ilmoittaminen

Ilmoitus koskee **kuntalain (410/2015) 84 §:n tarkoittamia sidonnaisuuksia**. Sitoudun tekemään ilman eri pyyntöä uuden ilmoituksen kahden kuukauden kuluessa, jos sidonnaisuuksien osalta tapahtuu muutoksia. Vastaan siitä, että lomakkeessa ilmoitetut tiedot ovat oikeita ja ajan tasalla. **Ilmoitusvelvollisuus ei koske läheisiä esim. perheenjäseniä eikä heidän sidonnaisuuksia.**

Ilmoituksen vastaanottaja:

Lahden kaupungin tarkastuslautakunta, postiosoite: Saimaankatu 11, 15140 LAHTI
sähköposti: juha.tapiola@lahti.fi

Ilmoituksen tekijä:

Sukunimi: **Putula**

Etunimet: **Toni Mikael**

Toimielin, jossa puheenjohtajana tai varapuheenjohtajana, jäsenenä, varajäsenenä taikka esittelijänä tai varaesittelijänä:

- Kaupunginhallituksen jäsen
- Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaoston jäsen

SIDONNAISUUDET

TIEDOT, JOTKA JULKAISTAAN YLEISESSÄ TIETOVERKOSSA:

1. **Johtotehtävät** (esim. toimitusjohtajan, varatoimitusjohtajan tai valtakunnallisesti toimivan yrityksen aluejohtajan tai niihin rinnastettavat tehtävät) **elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä:**

Ei ilmoitettavaa

2. **Johtotehtävät** (esim. toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan tai niihin rinnastettavat tehtävät) **muissa yhteisöissä:**

Ei ilmoitettavaa

3. **Luottamustoimet** (esim. hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenyydet) **elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä:**

Lahden kaupungin nimeämänä edustajana:

- Lahden Talot Oy, hallituksen varapuheenjohtaja
- Lahden Asunnot Oy, hallituksen varapuheenjohtaja
- Lahden Palveluasunnot Oy, hallituksen varapuheenjohtaja

Muut luottamustoimet:

- Petit St Louis Oy, prokuristi
- Ping Pong Oy, hallituksen jäsen
- Upmarket Oy, hallituksen jäsen
- Ant Brew Oy, hallituksen jäsen

4. **Luottamustoimet** (esim. hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenyydet) **muissa yhteisöissä** (esim. Asunto Oy, yhdistys tai säätiö):

- Asunto Oy Aleksanterinkatu 34 Lahti, hallituksen puheenjohtaja

5. **Merkittävä varallisuus** (esim. merkittävät kiinteistöjen taikka asunto-osakeyhtiön tai muiden yhtiöiden osakkeiden omistukset, jos niillä voidaan objektiivisesti arvioiden voivan olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävien hoitamisessa. Lähtökohteisesti tavanomaisen asunnon, kesämökin tai Lahden ulkopuolella olevien sijoitusasuntojen omistamista ei tässä yhteydessä pidetä merkittävänä varallisuutena. Rahavaroja ei tarvitse ilmoittaa tässä ilmoituksessa.):

Ei ilmoitettavaa

6. **Muut sidonnaisuudet, joilla voi olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävien hoitamisessa** (Tarkoitetaan sellaisia tietoja, joilla voidaan objektiivisesti arvioiden voivan olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävien hoitamisessa. Velkoja ei lähtökohteisesti tarvitse ilmoittaa, mutta tapauskohtaisesti merkittävät esim. elinkeinotoimintaan liittyvät velat voivat kuulua ilmoitusvelvollisuuden piiriin):

Ei ilmoitettavaa

Päiväys

Lahden kaupunki
Tarkastuslautakunta

Päätöspäivämäärä
15.01.2020 § 6

Tarkastuslautakunnan muut asiat 15.1.2020

D/116/00.02.02.00.00/2019

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja

Tarkastaja Reijo Ollikka, p. 050 5594016

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin. Tilintarkastaja Esko Säilä poistui esteellisenä asiakohdan 1. käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 10.37-10.45.

Lisäksi merkittiin tiedoksi Päijät Hämeen hyvinvointikuntayhtymän osakaskuntien tarkastuslautakuntien edustajien yhteistapaaminen litin kutsusta Vuolenkoskella 16.1.2020 kello 18.00. Lahden tarkastuslautakunnasta tilaisuuteen osallistuvat puheenjohtaja Reijo Oksanen ja jäsen Inga-Maija Hyppölä.

Päätösehdotus

Kaupunginreviisori Juha Tapiola: Lautakunta merkitsee tilintarkastusyhteisön antamat lisätoimeksiantoilmoitukset tiedoksi.

Perusteluosa

1. Tilintarkastajan lisätoimeksiantoilmoitukset

Lahti -konsernin tilintarkastusta koskevassa tarjouspyynnössä yhtenä ehtona on, että valitun tilintarkastajan tulee ilmoittaa tarkastuslautakunnalle, jos lisätoimeksiantojen määrä ylittää 10 päivää tarjouspyynnössä mainituilta Lahden kaupungin tytäryhtiöiltä ja -säätiöiltä. KPMG Oy on 18.12.2019 toimittanut tarkastuslautakunnalle seuraavan ilmoituksen Lahden konserniyhtiöiden lisätoimeksiannoista:

Työn tilaaja: Päijät-Hämeen Ateriapalvelut Oy 22.11.2019. Tarkoituksena on selvittää oppilasaterioiden arvonlisäverotukselliset reunaehdot ja markkinoille tapahtuvan myynnin kilpailuoikeudelliset reunaehdot ns. kahden yhtiön mallissa. Toimeksiannon työmäärä on noin 22 tuntia. Toimeksiannon kokonaishinta: Sovittu kiinteä palkkio 4.250 euroa.

Edellä olevan lisäksi KPMG Oy on 14.1.2020 toimittanut tarkastuslautakunnalle seuraavan lisätyöilmoituksen:

Työn tilaaja: Lahden Seudun Kehitys LADEC Oy. Työn sisältö tavoitteineen: Sosiaali- ja terveystieteiden yritysten verkostomaisien liiketoimintamallien kartoitus. Työ sisältää kaksi osaa: 1.Yritysten yhteisten liiketoimintaverkostojen kartoittaminen,

Lahden kaupunki
Tarkastuslautakunta

Päätöspäivämäärä
15.01.2020 § 6

---

2. Edellä kartoitettujen liiketoimintaverkostojen case-esimerkit.

Yritysten yhteisten liiketoimintaverkostojen kartoittamisen tarkoituksena on kartoittaa ja kuvata sosiaali- ja terveysalalla sekä muilla toimialoilla käytössä olevia ja toimivia verkostomaisia liiketoimintamalleja. Pääpaino on kotimaisissa malleissa, mutta aineistoa voi rikastaa myös kansainvälisillä esimerkeillä. Tavoitteena on tuottaa pääjähämäläisille yrityksille tietoutta siitä, miten yksittäiset yritykset tai toimijat voisivat saada liiketoimintaetua toimimalla verkostomaisissa liiketoimintaverkostoissa. Toisen osan tarkoituksena on tuottaa jokaiseen toiminnassa olevaan liiketoimintaverkostoon liittyvä case-kuvaus, jossa kuvataan liiketoimintaverkoston ”synnyttäminen”, verkoston jäsenten roolit ja vastuut sekä liiketoimintalogiikka.

Toimeksiannon työmäärä (henkilötyöpäivät tai tunnit) on 13 henkilötyöpäivää. Toimeksiannon kokonaishinta on 13.150 euroa (alv 0 %).

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Liitteenä

Lahden kaupunki
Tarkastuslautakunta

Päätöspäivämäärä
15.01.2020 § 7

Tietoturvaohjeita koskeva riskienhallinta

D/1909/00.03.00.00.00/2017

Asian valmistelija / Lisätietojen antaja	Kaupunginreviisori Juha Tapiola, puh. 050-559 4057
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.
Päätösehdotus	Kaupunginreviisorin Juha Tapiola: Tarkastuslautakunta merkitsee tiedoksi asiantuntijoiden kokouksessa antamat selvitykset.
Perusteluosa	<p>Lahden kaupungin hallintosäännön 33 §:n mukaan kaupungin taloudenhoito koostuu talouden suunnittelusta ja seurannasta, raha- ja laskentatoimesta, omaisuuden ja toiminnan vakuuttamisesta, sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta sekä muusta taloudenhoidosta. Taloudenhoitoa ohjaa ja valvoo konsernihallinto ja johtaa kaupunginjohtaja kaupunginhallituksen alaisuudessa. Kaupunginhallituksen alaisena kaupungin taloudenhoitoa johtaa kaupunginjohtaja, konsernihallinnossa konsernipalvelujohtaja ja palvelualueilla palvelualuejohtajat. Konsernihallinnon toimintasäännön mukaan Lakipalvelut -yksikön tehtävänä on mm. johtaa, ohjata ja kehittää riskienhallinnan järjestämistä sekä turvallisuus- ja valmiussuunnittelua ja koordinaointia.</p> <p>Lahden kaupungin tietoverkkoon on tehty laajat verkkohyökkäykset helmikuussa 2018 ja kesäkuussa 2019. Kaupunginlakimies Pekka Virkkunen ja tietohallintojohtaja Marko Monni on kutsuttu kokouksessa selvittämään riskienhallinnan näkökulmasta kyber- ja tietoturvaohjeiden käsittelyä ja vastuita Lahden kaupungissa sekä sitä, mitä konkreettisia toimenpiteitä tehtiin helmikuussa 2018 tapahtuneen verkkohyökkäyksen johdosta ja uusien hyökkäyksien varalta.</p>
Asian käsittely	<p>Kaupunginlakimies Pekka Virkkunen totesi esityksessään mm. seuraavaa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lakipalvelut -yksikkö vain koordinoi ja johtaa riskienhallintaa. - Yksiköllä ei ole resursseja, määrärahoja, osaamista eikä valtuuksiakaan tehdä esim. tietoturvariskien torjumiseen tähtäviä konkreettisia toimenpiteitä. - Kaupunginlakimies totesi, että hänen yksikkönsä ei ole edellä olevan johdosta tehnyt vuoden 2018 verkkohyökkäyksen johdosta mitään toimenpiteitä.

Lahden kaupunki
Tarkastuslautakunta

Päätöspäivämäärä
15.01.2020 § 7

Tietohallintojohtaja Marko Monni totesi selvityksessään mm. seuraavaa:

- Vastuu tietoturvasta on koko henkilöstöllä, mutta loppukädessä tietohallintojohtajalla,
- Vuoden 2018 verkkohyökkäyksen johdosta tehdyt toimenpiteet on hoitanut Provincia Oy. Toimenpiteistä ei kuitenkaan ole raportoitu kaupunkia pyynnöistä huolimatta.
- Vuoden 2019 verkkohyökkäyksen tapahtumaketjusta on saatu tarkka raportti F-Secure Oy:ltä.
- P-H Hyky:n verkko on nykyisin eriytetty kaupungin verkosta, kuten olisi tullut olla jo aiemmin.
- Tietohallintojohtaja piti ensiarvoisen tärkeänä, että suunniteltu IT-turvallisuuden nykytilaa koskeva selvitys saataisiin suorittaa. Tarkoitus on testata järjestelmän haavoittuvaisuus tehtyjen lukuisten tietoturvan tehostamistoimien jälkeen. Tietohallintojohtaja piti tärkeänä, että kartoituksen tekee palveluntuottajasta (Fujitsu Oy) riippumaton ulkopuolinen taho.
- Jatkossa on tarkoitus, että nyt tehtävän laajemman selvityksen jälkeen tehtäisiin tekninen järjestelmätestaus vuosittain.

Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Toimenpiteet	-
Liitteenä	-

Lahden kaupunki
Tarkastuslautakunta

Päätöspäivämäärä
15.01.2020 § 8

Suostumuksen antaminen IT-turvallisuuden nykytilaa koskevaan selvitykseen

D/1909/00.03.00.00.00/2017

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja

Tarkastaja Reijo Ollikka, p. 050 559 4016

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin. Lautakunnan jäsen Seppo Korhonen ilmoitti päätökseen eriävän mielipiteensä. Tilintarkastaja Esko Säilä ja kaupunginreviisori Juha Tapiola poistuivat esteellisinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 11.43 - 12.00.

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Reijo Oksanen: Kuultuaan asiantuntijoita ja käydyn keskustelun jälkeen tarkastuslautakunta päättää antaa suostumuksen esitettyyn IT-turvallisuuden nykytilaa koskevaan selvitykseen.

Asian käsittely

Tarkastuslautakunnan jäsen Seppo Korhonen esitti, että tilintarkastuksen riippumattomuuden vaarantumisen vuoksi suostumusta ei tule antaa. Esitystä ei kannatettu, joten se raukesi.

Perusteluosa

Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy jätti tarkastuslautakunnalle 4.11.2019 päivätyn erityistoimeksiannoilmoituksen: Toimeksiannon tavoitteena on selvittää hallinnollisin ja teknisin menetelmin Lahden kaupungin tietoturvallisuuden nykytila. Toimeksiannossa arvioidaan Lahden kaupungin tietoturvallisuuden nykytilaa ja kypsyystasoa ja arvioinnin tuloksia verrataan alan parhaisiin käytäntöihin sekä laajalti käytössä oleviin tietoturvallisuuden eri viitekehyksiin kuten ISO27001. Teknisessä selvityksessä tarkoituksena on arvioida ympäristön teknistä nykytilaa, tietoverkkojen segmentointia sekä järjestelmien haavoittuvuuksia. Teknistä arviointia kohdennetaan neljään eri järjestelmään sekä tekniseen infrastruktuuriin kuten palvelinten ja alustan konfiguraatioihin. Arviointi suoritetaan niin Lahden kaupungin kuin IT-palvelutoimittaja Fujitsun toimitiloissa sekä etänä KPMG:n teknisistä laboratoriotiloista.

Lisätoimeksiannon päiväveloitus on 1075 euroa (+ alv). Toimeksiannon kokonaistyömääräksi on arvioitu 49 henkilötyöpäivää, jolloin palkkio on 52 675 euroa (+ alv). Matkakulut veloitetaan valtion matkustussäännön mukaisesti.

Lahden kaupunki
Tarkastuslautakunta

Päätöspäivämäärä
15.01.2020 § 8

Lahden kaupungin tilintarkastusta koskevassa tarjouspyynnössä yhtenä ehtona on, että tilintarkastaja ei saa ottaa vastaan vuosittain yli 10 päivän lisätoimeksiantoa kaupungilta ilman tarkastuslautakunnan suostumusta.

Tarkastuslautakunta käsitteli KPMG Oy:ltä tilattuja lisätoimeksiantoja kokouksessaan 13.11.2019 § 46.

Lautakunta päätti, että se ei anna KPMG Oy:lle suostumusta tehdä konsernipalvelujohtajan asiantuntija- ja konsulttipalveluista tekemään viranhaltijapäätökseen 13.2.2019 § 5 perustuvia asiantuntija- ja konsulttipalveluja, koska ne vaarantavat tilintarkastuksen riippumattomuutta.

Erityistoimeksiannon tarpeellisuutta ja tilintarkastusyhteisön riippumattomuuden vaarantumista arvioidaan uudelleen nyt käsiteltävänä olevan tietoturvan nykytilaa koskevan erityistoimeksiannoilmoituksen osalta.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Pöytäkirjanote: KPMG Oy, tietohallintojohtaja Marko Monni

Liitteenä

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Liitetään pöytäkirjaan

Lahden kaupunki

Toimielin:

Tarkastuslautakunta
Tarkastuslautakunta

Kunnallisasiat

Kokouspäivämäärä:

15.1.2020

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät: 2-3,6-7
	Hallintolainkäyttölaki 5 § 1 mom. /muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet Pöytäkirjan §:n osalta muutoksenhakuoikeus on siten rajoitettu, että kunnallisen virkaehtosopimuksen 26 §:n mukaan viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta viranomaisen päätökseen tai saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintovalitusasiana käsiteltäväksi siltä osin kuin päätös koskee viranhaltijan palvelussuhteen ehtoja, jos hänellä tai viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	Kuntalain 89 §:n 1 mom. mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla, mikäli niistä voidaan tehdä kirjallinen oikaisuvaatimus. Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.
	Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, ja sen yhteystiedot: Toimielin: Lahden kaupungin tarkastuslautakunta Postiosoite: c/o Lahden kaupungin tarkastustoimisto, 15140 Lahti Käyntiosoite: Saimaankatu 11 Puh.: 050 559 4016 Sähköpostiosoite: reijo.ollikka@lahti.fi Aukioloaika: klo 9-15 Pykälät: 1,4-5,8 Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimusaika taloudellisiin ja tuotannollisiin perusteisiin tehdystä irtisanomisesta koskevasta päätöksestä alkaa kuluu vasta irtisanomisajan päättymisestä.
Oikaisuvaatimuksen sisältö	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen sekä sen tekijä ja yhteystiedot.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.
---	---

	<p>Valitusviranomaisen ja sen yhteystiedot</p> <p>Hämeenlinnan hallinto-oikeus www.oikeus.fi/hao/hameenlinna Raatihuoneenkatu 1 13100 Hämeenlinna 029 56 42200 Telekopio 029 56 42269 hameenlinna.hao(at)oikeus.fi <i>Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa</i> https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</p> <p>Kunnallisvalitus, pykälät:</p>	<p>Valitusaika: 30 päivää</p>
	<p>Valitusviranomaisen ja sen yhteystiedot:</p> <p>Hämeenlinnan hallinto-oikeus www.oikeus.fi/hao/hameenlinna Raatihuoneenkatu 1 13100 Hämeenlinna 029 56 42200 Telekopio 029 56 42269 hameenlinna.hao(at)oikeus.fi <i>Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa</i> https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</p> <p>Hallintovalitus, pykälät:</p>	<p>Valitusaika: 30 päivää</p>
<p>Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.</p>		
<p>Valituskirjelmä</p>	<p>Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä - perusteet, joilla muutosta vaaditaan. <p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan tai kirjelmän muun laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.</p> <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.</p> <p>Valituskirjelmään on liitettävä</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä - todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. <p>Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HLL 21 §).</p>	
<p>Valitusasiakirjojen toimittaminen</p>	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.</p> <p>Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>	
<p>Tuomioistuinmaksut</p>	<p>Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suorite- tuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsitte-</p>	

	lyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta.
Lisätiedot	Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje / valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen. Hankinta-asioita (pykälät) koskeva oikaisuohje ja valitusosoitus on pöytäkirjan erillisenä liitteenä.